

# ΟΦΙΤΙΚΑ ΝΕΑ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ  
ΤΥΧΗ ΑΓΑΘΗ.  
ΕΔΟΞ ΤΗ ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ  
ΤΟΝ ΣΥΛΛΟΓΟΝ ΝΕΑΣ ΤΡΑΠΕΖΟΥΝΤΑΣ  
ΠΙΕΡΙΑΣ "Ο ΥΨΗΛΑΝΤΗΣ",  
ΕΠΑΙΝΕΣΑΙ



Ο Σύλλογος "Υψηλάντης"  
σας εύχεται

*Καλό Πάσχα*  
*Καλή Ανάστασην*

## ΤΟ ΠΑΣΧΑ ΚΑΙ ΤΑ ΠΟΝΤΙΑΚΑ ΕΘΙΜΑ ΣΤΟΝ ΟΦΙ

ΟΙ ΠΟΝΤΙΟΙ, όπως και οι υπόλοιποι Έλληνες, γιορτάζουν το Πάσχα με έντονα θρησκευτικά συναισθήματα τα οποία αυξάνονται βαθύτατα τη Μ. Εβδομάδα. Ο ποντιακός ελληνισμός ζει κατανυκτικά το θείο δράμα και δέχεται την αδιάφευστη νομοτέλεια ότι η Ανάσταση του Χριστού συμβολίζει την κυριαρχία της ζωής πάνω στο θάνατο και τη νίκη του Πνεύματος πάνω στην ύλη.



Συνέχεια στη σελ. 3

ΔΙΜΗΝΗ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΠΟΝΤΙΑΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ "ΥΨΗΛΑΝΤΗΣ"  
Ν. ΤΡΑΠΕΖΟΥΝΤΑΣ Ν. ΠΙΕΡΙΑΣ

Δ' ΠΕΡΙΟΔΟΣ Αρ. Φύλλου 99 - Μάρτιος - Απρίλιος (Μαρτης - Απρίλης) 2013

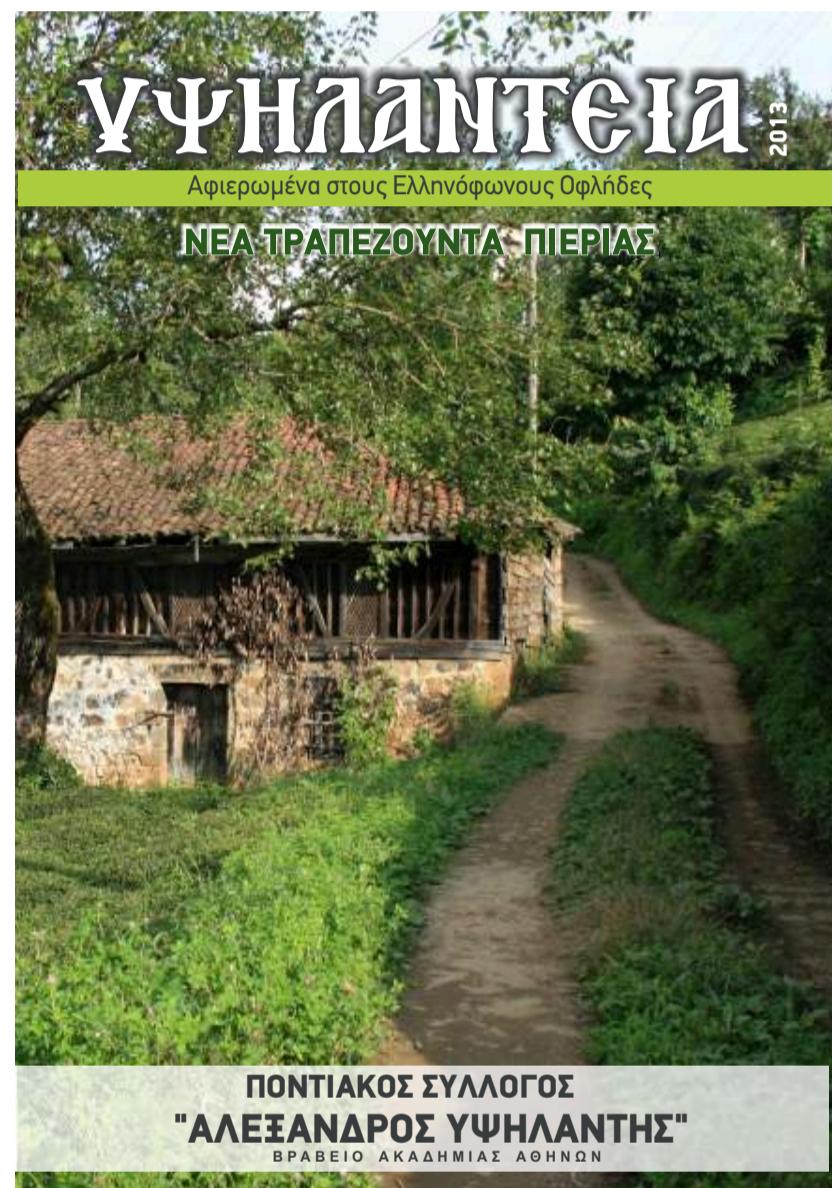
## ΥΨΗΛΑΝΤΕΙΑ 2013

Αφιερωμένα στους Ελληνόφωνους Οφλήδες

Από την Πέμπτη 9 Μαΐου  
έως και την Κυριακή του Θωμά 12 Μαΐου θα πραγματοποιηθούν φέτος οι καθιερωμένες εκδηλώσεις «ΥΨΗΛΑΝΤΕΙΑ» που διοργανώνει κάθε χρόνο ο Σύλλογος μας.

Ειδική αφιέρωση στις φετινές εκδηλώσεις στους Ελληνόφωνους Οφλήδες καθ' ότι φέτος θα φιλοξενηθεί από το Σύλλογο μας, ομάδα 16 ατόμων την οποία θα απαρτίζουν 14 χορευτές που θα συμμετάσχουν στις χορευτικές εκδηλώσεις που θα γίνουν το Σάββατο 11 Μαΐου στην κεντρική πλατεία του χωριού, και δύο καθηγητές ο κ. Κουμπιλάϊ Ερκάν Γιαζιτζί – κοινωνιολόγος με καταγωγή από το Κρηνίτα του Όφεως και ο κ. Χασίμ Αλμπαϊράκ Ιστορικός – Συγγραφέας ο οποίος έχει γράψει τέσσερα βιβλία για την περιοχή του Όφεως. Στην επίσημη έναρξη των εκδηλώσεων την Πέμπτη 9 Μαΐου ο κ. Κουμπιλάϊ και ο κ. Χασίμ θα μας παρουσιάσουν στοιχεία για τον Όφι και την ζωή των κατοίκων πριν και μετά τον ξεριζωμό των Ποντίων από τις πατρογονικές τους εστίες.

Συνέχεια στη σελ. 3



ΠΟΝΤΙΑΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ  
"ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΥΨΗΛΑΝΤΗΣ"  
ΒΡΑΒΕΙΟ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΑΘΗΝΩΝ

## Ο Εορτασμός της 25ης Μαρτίου στο χωριό μας

Με ιδιαίτερη λαμπρότητα εορτάστηκε και φέτος η διπλή γιορτή της επανάστασης του 1821 και του Ευαγγελισμού της Θεοτόκου. Το πρωί της 25ης Μαρτίου τελέστηκε Θεία Λειτουργία και η καθιερωμένη δοξολογία στον Ι. Ναό Ζωοδόχου Πηγής, όπου παρέστησαν μέλη του χορευτικού του συλλόγου μας με τα λάβαρα του συλλόγου και της επαναστάσεως του 1821. Τον πανηγυρικό της ημέρας εκφώνησε η διευθύντρια του Νηπιαγωγείου Νέας Τραπεζούντας – Κάτω Αγίου Ιωάννη και Χ"δημητρίου Σοφία. Μετά το πέρας της δοξολογίας στην κεντρική πλατεία του χωριού στην προτομή του Αλέξανδρου Υψηλάντη τελέστηκε επιμημόσυνη δέηση υπέρ των αγωνιστών του 1821. Ακολούθησε η κατάθεση στεφάνων από τους φορείς του χωριού και οι εορταστικές εκδηλώσεις έκλεισαν με ποιήματα και πατριωτικά τραγούδια από τα παιδιά του Νηπιαγωγείου.



## τα ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ μας

### Γεννήσεις:

Την Παρασκευή 5 Απριλίου ο Αλχαζίδης Νικόλαος του Πέτρου και η Καμέλια Μάρκους απέκτησαν κορίτσι.

Την Τετάρτη 17 Απριλίου ο Μαυρόπουλος Ευάγγελος του Λαζάρου και η Καλέση Βασιλική απέκτησαν κορίτσι.

### Βαπτίσεις:

Την Κυριακή 24 Μαρτίου στον Ιερό Ναό Ζωοδόχου Πηγής Νέας Τραπεζούντας ο Σταυριανίδης Θεόφιλος του Ιωάννου και η Παιταρίδης Ευανθία βάπτισαν την κόρη τους, με ανάδοχο την Τσαχέλια Μαριέτα που έδωσε στο νεοφύτιστο το όνομα Διονυσία.

### Αποβιώσαντες:

Το Σάββατο 23 Μαρτίου απεβίωσε ο Τερζίδης Δημήτριος του Παναγιώτου σε ηλικία 47 ετών κάτοικος Θεσσαλονίκης.

## ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ ΠΟΥ ΛΑΒΑΜΕ ΓΙΑ ΤΑ «ΟΦΙΤΙΚΑ ΝΕΑ»

Χαραλαμπίδης Αλεξάνδρεια	10 €
Χαραλαμπίδης Φρειδερίκη	20 €
Μαυρίδης Σίμος	20 €
Καραχριστιανίδης Δέσποινα	20 €
Σύλλογος Ποντίων Ν. Εύβοιας	30 €
Χατζηιωαννίδης Δ. Σάββας	20 €
Γεωργιάδης Αλέξανδρος	10 €
Γεωργιάδης Α. Ηλίας	30 €
Φωτιάδου - Πετρίδου Δέσποινα	10 €
Σπανίδου Ευγενία	20 €
Αβραμίδης Βασίλειος	10 €
Αδαμίδης Α. Βασίλειος	20 €
Κοκκινίδης Ηλίας	30 €
Γεωργιάδης Π. Χρήστος	20 €
Σταυριανίδης Δ. Θεόφιλος	20 €
Γεωργιάδου Αγάπη	30 €
Αθανασιάδου Αθηνά	10 €
Καραμπίδης Σάββας	20 €

### Η ΛΥΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΟΥ ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟΥ

#### ΟΡΙΖΟΝΤΙΟΣ:

1) Σαρακοστής, 2) Όρος, Αλτ., 3) Μαλας, Έφαα, 4) Αν, Κε, χζ, 5) Ρούνιμ, 6) Εσουνέστε, 7) Ατ, Τολάπ, 8) Αδαπτές, 9) Γερ, 10) Επήγα, Αμάν.

#### ΚΑΘΕΤΙΟΣ:

1) Σαμαρέα, Με, 2) Άνοστα, 3) Ρολ, Υο, 4) Άρα, Ξυλάνη, 5) Κοσκίν, Πέα, 6) ΟΣ, Εμετέρ, 7) Όσος, 8) Ταφ, Τλ, Εμ, 9) Ηλαχτέα, 10) Σταζ, Πιαν.

## ΟΦΙΤΙΚΑ ΝΕΑ

### Δίμηνη έκδοσης του Ποντιακού Σύλλογου "ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΥΨΗΛΑΝΤΗΣ"

### Ν.ΤΡΑΠΕΖΟΥΝΤΑΣ ΠΙΕΡΙΑΣ

Υπεύθυνος σύμφωνα με το νόμο ο πρόεδρος του Συλλόγου ΥΨΗΛΑΝΤΗ: Βασίλης Παραδεισόπουλος 6937054415

### ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

Τηλέφωνο - Fax: 23510 91291, E-mail: ipsilantis@hol.gr  
WEB SITE : www.ipsilantis.gr

### ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΣΥΝΤΑΞΗΣ

Δ.Σ. Συλλόγου

### ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Τερζίδης Αριστείδης

Μεγαλόπουλος Ιωάννης

Σεϊταρίδης Δημοσθένης

Τερζίδης Βασίλειος

Σελιδοποίηση: Κανελλάτος Σπύρος - 23510 73333

Εκτύπωση: Τυπογραφείο "Παναγιώτης" - 23510 23625

### ΕΤΗΣΙΕΣ ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ

Εσωτερικού

Φυσικά πρόσωπα: 10 ευρώ

Σύλλογοι - Κοινότητες: 30 ευρώ

Τράπεζες - Επιχειρήσεις Α.Ε.: 45 ευρώ

Εξωτερικού:

Για χώρες Ευρώπης 25 ευρώ

Για άλλες Ηπειρούς 30 δολ. ΗΠΑ

### Επιταγές - εμβάσματα:

Ιωαννίδης Βασίλης - Ταμίας

60100 Νέα Τραπεζούντα

\*Χειρόγραφα δημοσιεύμενα ή μη δεν επιστρέφονται

\*Τα κείμενα εκφράζουν τις απόψεις των συντακτών τους και όχι του Συλλόγου "ΥΨΗΛΑΝΤΗ"

## Ποδοσφαιρικός Αθλητικός Σύλλογος «ΕΘΝΙΚΟΣ» Νέας Τραπεζούντας

### Αγωνιστική δραστηριότητα της ομάδας μας

#### 18η Αγωνιστική

##### «ΗΡΑΚΛΗΣ» Χράνης - «ΕΘΝΙΚΟΣ» Νέας Τραπεζούντας: 2-5

Τα γκολ για την ομάδα μας πέτυχαν ο Τερζίδης Χρήστος (2), ο Πετρίδης Ευγένιος (1), ο Ζανέτας Ιωάννης (1), και ο Τερζίδης Περικλής (1).

Τα λόγια είναι περιττά!!!

#### 19η Αγωνιστική

##### «ΕΘΝΙΚΟΣ» Νέας Τραπεζούντας - «ΠΥΔΝΑ» Κίτρους: 1-2

Το παιχνίδι εξελίχθηκε ικανοποιητικά και το τελικό αποτέλεσμα θα μπορούσε να ήταν θετικότερο για την ομάδα, αν αξιοποιούσαμε καλύτερα τις ευκαιρίες που δημιουργήσαμε στον αγωνιστικό χώρο.

Αξίζουν πολλά συγχαρητήρια στον Πετρίδη Ευγένιο για το γκολ που πέτυχε και μάλιστα με ατομική προσπάθεια.

#### 20η Αγωνιστική

##### «ΑΕΤΟΣ» Καστανιάς - «ΕΘΝΙΚΟΣ» Νέας Τραπεζούντας: 1-2

Η ομάδα μας κατάφερε να κερδίσει τους τρεις πολύτιμους βαθμούς της νίκης, στη δύσκολη έδρα του «ΑΕΤΟΥ» Καστανιάς και απέδειξε ότι μπορεί να ανταπεξέλθει κάτω από οποιεσδήποτε συνθήκες.

Τα δύο γκολ της ομάδας μας, πέτυχε ο Ζανέτας Ιωακείμ.

#### 21η Αγωνιστική

##### «ΕΘΝΙΚΟΣ» Νέας Τραπεζούντας – Α.Ε. Κούκου: 2-4

Το πρώτο ημίχρονο εξελίχθηκε εφιαλτικά για την ομάδα μας και φτάσαμε να χάνουμε με 0-3.

Στο δεύτερο μισό του αγώνα, προσπαθήσαμε να ανακάμψουμε και καταφέραμε να μειώσουμε τη διαφορά. Όμως αυτό δεν ήταν αρκετό για να πάρουμε έστω και την ισοπαλία.

Τα γκολ πέτυχαν ο Χαρινός Δημήτριος (1) και ο Ζανέτας Ιωακείμ (1).

#### 22η Αγωνιστική

##### «ΕΘΝΙΚΟΣ» Νέας Τραπεζούντας - «ΜΕΓΑΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ» Τριλόφου: 8-1

Ο τελευταίος αγώνας της χρονιάς, δεν είχε βαθμολογικό ενδιαφέρον και η ομάδα πέτυχε εύκολη νίκη. Το σκορ ήταν 8 - 1 και τα γκολ σημείωσαν οι Χαρινός Δημήτρης (3), ο Τερζίδης Χρήστος (1), ο Τουλίκας Δημήτριος (1) και ο αρχηγός της ομάδας Κλιάνης Παντελής (1).

Ο Πρόεδρος, το Δ.Σ. και οι ποδοσφαιριστές της ομάδας μας, ευχαριστούν θερμά τον κόσμο που στάθηκε δίπλα μας καθ'όλη τη διάρκεια της αγωνιστικής περιόδου και ευελπιστούν σε ανάλογη στήριξη στο μέλλον.

Σας ευχόμαστε Καλό Πάσχα  
Υείαν και Ευηγκάν

## ΤΕΛΙΚΗ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ 2012 - 2013 - Γ' ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ - Α' ΌΜΙΛΟΣ

	Α Γ Ω Ν Ε Σ	Β Α Θ Μ Ο Ι	Γ Κ Ο Λ	Ν	I	H
1 Π Υ Δ Ν Α Κ Ι Τ Ρ Ο Σ	2 2	5 2	6 2 - 2 3	1 7	1	4
2 Δ Ι Α Γ Ο Ρ Α Σ Σ Ε Β Α Σ Τ Η Σ	2 2	5 0	8 3 - 2 9	1 6	2	4
3 Α .Ε . Κ Ο Y K O Y	2 2	4 6	5 7 - 3 1	1 4	4	4
4 Κ Ε Ρ Α Y N O S M A K R Y G I A L O Y	2 2	4 4	5 3 - 3 1	1 4	2	6
5 Π Ι E R I K O S A P Ρ Ν A	2 2	4 3	5 4 - 2 5	1 3	4	5
6 Α E T O S K A T A Λ Ω N I O N	2 2	4 3	6 4 - 2 9	1 3	4	5
7 E Θ Ν I K O S N E A S T R A P E Z O Y N T A S	2 2	3 7	6 0 - 4 6	1 2	1	9
8 Π Ρ Ο Ο Δ Ο S P . K E R A M I D I O Y	2 2	2 6	3 4 - 3 7</			

## ΤΟ ΠΑΣΧΑ ΚΑΙ ΤΑ ΠΟΝΤΙΑΚΑ ΕΘΙΜΑ ΣΤΟΝ ΟΦΙ

Συνέχεια από τη σελ. 1

Στον Πόντο η έντονη θρησκευτική διαδικασία ξεκινούσε την Κυριακή των Βαΐων. Ο παπάς μοίραζε τα βάγια (φύλλα δάφνης) για να θυμίσει ότι ο λαός υποδέχθηκε το Χριστό στα Ιεροσόλυμα «μετά βαΐων και κλάδων». Μερικές νοικοκυρές έβαζαν τα βάγια στο εικονοστάσι και τα χρησιμοποιούσαν στο φαγητό. Σαν κύριο φαγητό είχαν το μαγειρεμένο ψάρι. Τα παιδιά πήγαιναν με τα καλάθια στα σπίτια και μάζευαν κουλούρια, κολόθα (μικρά ψωμάκια), αβγά (ωβά) κ.α. Στόλιζαν τα καλάθια τους με κλαδιά δάφνης ή πασχαλιάς.

Σε κάποια χωριά τα ποντιόπουλα έψαλαν: Βάι-βάι το βάιν τρώγω ψάριν και χαψίν και τ' απάν την Κερεκήν τρώγω βούτορν και ψωμίν». Σχετική αναφορά κάνει και η ποντιακή μούσα: «Των βαΐων-των βαΐων και 'σ' εμέτερον το χωρίον, έβρα καλόν κορίτσ' και ας σο πόις κι άλλο καλίον».

Στον Πόντο από την Καθαρά Δευτέρα (Σαρακοστή) κρεμούσαν στο νταβάνι μια πατάτα ή κρεμμύδι όπου κάρφωναν επάνω 7 φτερά. Κάθε εβδομάδα έβγαζαν κι από ένα φτερό. Όταν τελείωναν τα φτερά ερχόταν το Πάσχα. Το έθιμο αυτό λέγεται «Κουκαράς». Το χρησιμοποιούσαν σε πολλά σπίτια σαν φόβητρο των παιδιών, να μη ζητήσουν φαγητά νηστίσιμα (κουκαράς = κόρακας στην παιδική γλώσσα). Τη Μ. Εβδομάδα, εβδομάδα πένθους, εντείνονται η νηστεία, ο εκκλησιασμός και οι αγρυπνίες. Την Μ. Εβδομάδα απαγορεύοταν να μάλωναν (να τάβιζαν) τα ανδρόγυνα.

**Η Μ. Δευτέρα, όπως παντού, είναι αφιερωμένη στις 10 παρθένες.** Ψάλλεται τότε το «διού ο Νυμφίος έρχεται».

**Τη Μ. Τρίτη ψάλλεται το γνωστό τροπάριο της Κασσιανής** «Κύριε η εν πολλαίς αμαρτίαις περιπεσούσα γυνή». Είναι συγκινητικό το τροπάριο αυτό που αναφέρει: «Κύριε, γυναίκα αμαρτωλή, πολλά πολλά, θολά βαριά τα κρίματά μου. Κύριε, προτού σε κρύψει η εντάφια γη από τη δροσαυγή λουλούδια πτήρα. Σου φέρνω μύρα. Γύρε σ' εμέ! Η ψυχή μου σε πτοεί!». Η Κασσιανή ήταν ποιήτρια θρησκευτικών κυρίων ύμνων (9ος αι.).

**Τη Μ. Τετάρτη γίνεται το Ευχέλαιο από τον παπά,** ο οποίος μετά περιφέρεται στα ποντιακά σπίτια. Το Ευχέλαιο είναι μια θρησκευτική εκδήλωση με σκοπό τον εξαγνισμό των ατόμων από τις αμαρτίες. Ο παπάς ευχελιάζει διάφορα προϊόντα όπως: αλεύρι, αβγά, σιτάρι, λάδι, τσουρέκια κ.α.

**Τη Μ. Πέμπτη ο Χριστός σταυρώνεται.** Ο λαϊκός μύθος λέει πως αίμα έσταξε σ' ένα τριαντάφυλλο και μια παπαρούνα, που πριν ήταν άσπρα λουλούδια.

Άλλος μύθος λέει ότι: Κυνηγημένος ο Χριστός έφτασε σε μια ελιά, που άρχισε να κλαίει. Τα δάκρυά Του πότιζαν τις ρίζες της ελιάς. Σε λίγο ήρθαν κι διώκτες του. Η ελιά τότε έγιερε τα κλαδιά της. Τον σκέπτασε και δεν έγινε αντιληπτός. Από τότε ο Χριστός ευλόγησε την ελιά.

**Τη Μ. Πέμπτη υπάρχει και το έθιμο των κόκκινων αβγών** για το οποίο λένε πως: Κάποτε η Μαρία είδε το Χριστό αναστημένο. Έτρεξε χαρούμενη να το πει στους μαθητές. Συνάντησε μια φιλενάδα, που κρατούσε αβγά. Το είπε τότε στη φίλη της, η οποία απάντησε: θα σε πιστέψω αν πέσουν τ' αβγά που κρατάω και γίνουν κόκκινα. Έτσι και έγινε.

Στον Πόντο έβαφαν τόσα κόκκινα αβγά, όσα ήταν τα μέλη της οικογένειας. Το πρώτο αβγό ήταν για την εικόνα της Παναγίας (Παναϊας). Τα έτρωγαν μετά το «Χριστός Ανέστη». Τα θεωρούσαν θεραπευτικά, γιατί το αβγό περικλείει μέσα του το σπέρμα της ζωής. Τα κόκκινα αβγά δείχνουν τη χαρά της Ανάστασης ή συμβολίζουν το αίμα του Χριστού ή διώχνουν κάθε κακό. Τα ευχελιασμένα καλάθια (με τσουρέκια, αλεύρι, αβγά ωμά, λάδι, αλάτι) τα πήγαιναν το βράδυ στα 12 ευαγγέλια. Τα καλάθια μετά τα έπαιρναν πίσω την Ανάσταση. Τα τσόφλια των αβγών (τσάπλα) τα βάζανε στις ρίζες των δένδρων για να καρπίσουν.

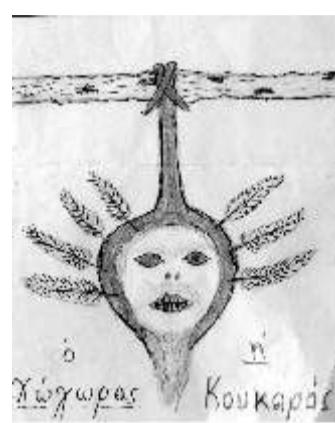
Σήμερα η συνήθεια να βάζουν κόκκινα αυγά στις κουλούρες της Λαμπτρής είναι βυζαντινή. Τα κόκκινα αβγά μνημονεύονται τον 5ο αιώνα στην Κίνα, το 10ο αιώνα στην Αίγυπτο και τον 17ο αιώνα στους χριστιανούς και μωμεθανούς. Διαδόθηκαν έπειτα και στην Ευρώπη. Η σταύρωση του Χριστού, ως γνωστόν συνδέεται με το όνομα του Πόντου Πιλάτου, που ήταν Ρωμαίος διοικητής της Ιουδαίας (2-36 μ.Χ.) και πρόεδρος του δικαστηρίου στη δίκη του Χριστού. Ήταν ιππέας της φυλής των Σαμνιτών Ποντίων, απ' όπου πήρε και το όνομα Πόντιος. Οι Σαμνίτες ήταν αρχαίος λαός της Ιταλίας ζούσαν ΝΑ της Ρώμης και στο τέλος υποτάχτηκαν στους Ρωμαίους. Ο Πιλάτος είχε σκοπό σύμφωνα με την Καινή Διαθήκη να αθωώσει το Χριστό. Σύμφωνα με τη χριστιανική παράδοση ο Πιλάτος και η γυναίκα του δέχθηκαν το χριστιανισμό.

**Τη Μ. Παρασκευή οι κοπέλες στόλιζαν τον Επιτάφιο τραγουδώντας τα Πάθη του Χριστού.** Στα λουλούδια του Επιταφίου (σταυρολούλουδα) απέδιδαν θαυματουργές ιδιότητες. Τα έβαζαν στο εικονοστάσι και έφτιαχναν φυλαχτά ή τα χρησιμοποιούσαν σαν θεραπευτικό φάρμακο. Έτρωγαν και σαλιγκάρια (κοχλίδια) που το ζουμί τους μοιάζει με χολή.

**Το Μ. Σάββατο το πρώι με τον εκκλησία με κλαδιά δάφνης.** Με το «Χριστός Ανέστη» κυριαρχούσαν τα αισθήματα χαράς. Τσούγκριζαν τα κόκκινα αβγά, πυροβολούσαν «για να φοβηθεί ο Άδης και ν' αφήσει το Χριστό ν' ανέβει στους ουρανούς και αγκαλιάζονταν. Τουφέκιζαν το ομοίωμα του Ιούδα και το έκαιγαν. Έκαιγαν τα δαφνόφυλλα (όπως στη Σινώπη), γιατί θεωρούσαν τη δάφνη το καταραμένο δέντρο απ' όπου κρεμάστηκε ο Ιούδας. Πήγαιναν στα σπίτια μ' αναμμένες λαμπτάδες και τα έσβηναν στο αλεύρι. Στη Σινώπη μετά την Ανάσταση έπαιρναν από το εικονοστάσι το κόκκινο αβγό του περασμένου χρόνου, κι έτρωγαν. Το πρώτο αβγό το έβαζαν στο εικονοστάσι (το αβγό της Παναϊας). Την πρώτη μέρα τσούγκριζαν με το μυτίν, τη δεύτερη με τον κώλων και την τρίτη με την κοιλίαν. Μέχρι την Ανάληψη (40 μέρες) έλεγαν τις ευχές. «Χριστός Ανέστη», «Αληθώς Ανέστη».

**Η ημέρα της Λαμπτρής έφερνε χαρά και συμφιλίωση σε όλους.** Στην πλατεία του χωριού κυριαρχούσαν οι χοροί και τα γλέντια με τον ήχο της ποντιακής λύρας. Η ποντιακή μούσα μας χαροποιεί με τα χαρακτηριστικά δίστιχα της: «Τ' Απρίλι τ' άνθα εμύριζαν, τ' Απρίλι τ' αρνόπα κράζ' νε, τα πρώτα φύλλα εφύτρωσαν πρασίντζαν τα χορτάρα» ή «ευλογημένο κ' έμφρα τ' εμέτερον το στόλι, ευλόγησε το ο Χριστόν κι οι δώδεκα Αποστόλοι».

Το σουβλιστό αρνί δεν συνθητίζαν στον Πόντο. Το έθιμο της σούβλας (οβελίας) μεταφέρθηκε από τους Ιουδαίους (οβελίας = αμνός, αρνί της σούβλας, που ψήνεται σε οβελό).



## ΥΨΗΛΑΝΤΕΙΑ 2013

Αφιερωμένο στους Ελληνόφωνους Οφλήδες

Συνέχεια από τη σελ. 1

Οι φίλοι μας Οφίτες θα παραμείνουν στο χωριό μας την Νέα Τραπεζούντα καθ' όλη την διάρκεια των εκδηλώσεων από την Τετάρτη 8 Μαΐου έως και την Κυριακή 12 Μαΐου, γι' αυτό λοιπόν το Διοικητικό Συμβούλιο του Συλλόγου καλεί και θεωρεί χρέος την παρουσία στις φετινές εκδηλώσεις των απανταχού Οφιτών, κατοίκων της Νέας Τραπεζούντας, μελών και φίλων του Συλλόγου δείχνοντας έμπρακτα την αγάπη μας γι' αυτήν τους την επίσκεψη, την φιλία και την αρμονική συνύπαρξη των δύο λαών.

Από το Δ.Σ. του Συλλόγου  
«Αλέξανδρος Υψηλάντης»

Το πλήρες πρόγραμμα των «ΥΨΗΛΑΝΤΕΙΩΝ 2013» έχει ως εξής:

### Πέμπτη 9 Μαΐου

20.30: Επίσημη έναρξη «Υψηλαντείων 2013»

20.45: Χαιρετισμοί επισήμων

21.00: Αφιέρωμα στους Ελληνόφωνους Οφλήδες

Ομιλία – παρουσίαση από τον κ. KUBILAI ERKAN YAZICI καθηγητή κοινωνιολόγο.

21.30: Απονομές των βραβείων «Αλέξανδρος Υψηλάντης» - «Δημήτριος Υψηλάντης».

21.45: Παραδοσιακά τραγούδια του Πόντου.

Λύρα: Κουγιουμπζίδης Δημήτριος

Τραγούδι: Γαβριηλίδης Γιώτης

22.00: Λήξη 1ης ημέρας εκδηλώσεων

Χώρος: Αίθουσα πολλαπλών χρήσεων Συλλόγου.

### Παρασκευή 10 Μαΐου – Εορτή Ζωοδόχου Πηγής.

08.30: Πανηγυρική Θεία Λειτουργία στον Ιερό Ναό Ζωοδόχου Πηγής Ν. Τραπεζούντας.

18.30: Αναβίωση του παλαιού εθίμου των αυγομαχιών στο χώρο της κεντρικής πλα

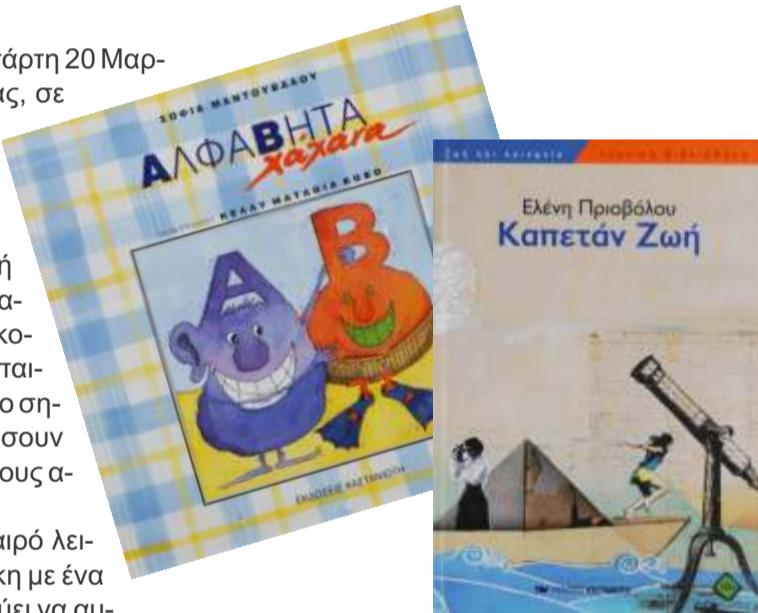


## Βιβλιοπαρουσίαση παιδικού βιβλίου των συγγραφέων Ελένης Πριοβόλου και Σοφίας Μαντουβάδη

Η βιβλιοπαρουσίαση έγινε την Τετάρτη 20 Μαρτίου στην αίθουσα του συλλόγου μας, σε συνεργασία του συλλόγου μας του Αλέξανδρου Υψηλάντη και του βιβλιοπωλείου «Μάτι» του κ. Κυριάκου Προβατίδη.

Παρόντες στην παρουσίαση αυτή και οι δύο προαναφερόμενες συγγραφείς οι οποίες στην συζήτηση που ακολούθησε με τους γονείς και τα μικρά παιδιά που παρευρέθησαν τόνισαν πόσο σημαντικό είναι για τα παιδιά να αγαπήσουν το παιδικό βιβλίο και την ανάγνωση τους από μικρή ηλικία.

Στο σύλλογο μας εδώ και λίγο καιρό λειτουργεί παιδική δανειστική βιβλιοθήκη με ένα σημαντικό αριθμό βιβλίων και στοχεύει να αυξήσει το ενδιαφέρον των παιδιών για το βιβλίο πραγματοποιώντας βιβλιοπαρουσιάσεις όπως η παραπάνω.



## Εκδηλώσεις Μνήμης για την Γενοκτονία των Ποντίων στην Κατερίνη

Οι εκδηλώσεις μνήμης για την Γενοκτονία του Ποντιακού Ελληνισμού θα πραγματοποιηθούν το Σάββατο 11 και την Κυριακή 12 Μαΐου. Όπως κάθε χρόνο έτσι και φέτος διοργανώνονται με την συμμετοχή όλων των ποντιακών συλλόγων του Νομού και την στήριξη του Πολιτιστικού Οργανισμού Δήμου Κατερίνης. Οι εκδηλώσεις θα ξεκινήσουν το Σάββατο 11 Μαΐου και θα κορυφωθούν την Κυριακή 12 του μήνα στην κεντρική πλατεία της πόλης όπου θα γίνει και η κεντρική ομιλία με ομιλητή τον κ. Καλεντερίδη Σάββα.

**Συγκέντρωση φαρμάκων,  
παιδικών τροφών,  
και παιχνιδιών με την  
συμμετοχή  
του συλλόγου  
Αλέξανδρος Υψηλάντης,  
Νέας Τραπεζούντας.**

Η κίνηση αυτή έγινε με πρωτοβουλία του Συλλόγου Γονέων και Κηδεμόνων του Γενικού Λυκείου Κορινού στα πλαίσια της προσπάθειας του για την εξάπλωση της ιδέας του εθελοντισμού και της κοινωνικής αλληλεγγύης, με σκοπό την ενίσχυση του ανοιχτού πολυϊατρείου των Γιατρών του Κόσμου στη Θεσσαλονίκη.

Η εκδήλωση έγινε σε συνεργασία με το περιφερειακό τμήμα Κατερίνης του Ελληνικού Ερυθρού Σταυρού και με την υποστήριξη του Δημοτικού Συμβουλίου της Δημοτικής Ενότητας Κορινού Πιερίας. Σε αυτήν την προσπάθεια συμμετείχαν και οι πολιτιστικοί σύλλογοι του πρώην Δήμου Κορινού. Ο σύλλογος μας ενημερώνοντας έγκαιρα τους κατοίκους του χωριού και τα μέλη του συλλόγου συγκέντρωσε αρκετά φάρμακα, παιδικές τροφές και παιχνίδια και με τελική ημερομηνία την Κυριακή 7 Απριλίου τα παρέδωσε στους εκπροσώπους των Γιατρών του Κόσμου, και στα μέλη του Ελληνικού Ερυθρού Σταυρού στην κεντρική πλατεία του Κορινού.

Από το Δ.Σ. του Συλλόγου



## Συμμετοχή του Συλλόγου μας στον εθελοντικό καθαρισμό της Παραλίας Αλυκών Κίτρους

Την Κυριακή 31 Μαρτίου 2013 με πρωτοβουλία του Φορέα Διαχείρισης του Εθνικού Πάρκου Δέλτα Αξιού – Λουδία – Αλιάκμονα-Αλυκών Κίτρους πραγματοποιήθηκε εθελοντικός καθαρισμός της παραλίας των Αλυκών Κίτρους. Ο Σύλλογος μας συμμετείχε στον εθελοντικό καθαρισμό ως συνδιοργανωτής μαζί με τον Ποδηλατικό Περιβαλλοντικό Όμιλο Δία Κατερίνης. Μέλη του Συλλόγου μας μαζί με εθελοντές από την Κατερίνη, τον Κορινό και τη Θεσσαλονίκη συμμετείχαν στο πρώτο καθαρισμό που έγινε στην παραλία των Αλυκών. Το Εθνικό Πάρκο Δέλτα Αξιού - Λουδία - Αλιάκμονα, στις δυτικές ακτές του Θερμαϊκού κόλπου, είναι ένα από τα πιο σημαντικά υγροτοπικά συστήματα της Ελλάδας. Με συνολική έκταση 388.000 στρέμματα απλώνεται από το Καλοχώρι ως τις Αλυκές Κίτρους στο νομό Πιερίας, περιλαμβάνοντας από αγροτικές καλλιέργειες και λιβάδια ως αλατώδη εδάφη και ελώδεις εκτάσεις. Χάρη στη γεωγραφική της θέση και τη μεγάλη εναλλαγή των οικοτόπων, η περιοχή αποτελεί ένα σημαντικό βιότοπο για πολλά είδη άγριων ζώων και πουλιών. Μπορεί ο καιρός να μην βοήθησε χαρίζοντας μία ηλιόλουστη μέρα, αλλά και με τη συννεφιά η παραλία ήταν ιδιαίτερα γοητευτική. Ήταν όμως και γεμάτη με πλαστικά μπουκάλια, πλαστικά ποτήρια για καφέ, καπάκια, δίχτυα, αλλά και πολλά λάστιχα, τα οποία απομακρύναμε και την αφήσαμε καθαρή και όμορφη!

# Η ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΔΙΑΛΥΕΤΑΙ – ΟΙ ΠΟΛΙΤΕΣ ΕΠΑΙΤΟΥΝ

## Μόνο με ενότητα, αλληλεγγύη και αγώνα θα επιβιώσουμε



του Γιώργου Αραβίδη  
Συνταξιούχο ΟΤΕ

Χειροτέρεψε απρόσμενα και ανεπίτρεπτα η κατάσταση και η ζωή μας όχι μόνο από οικονομικής απόφωνας, αλλά και από πλευράς Περίθαλψης έγινε αφόρητη.

Είναι αδήριτος ανάγκη να υπάρξει ριζική αλλαγή νοοτροπίας όλων μας. Είναι άμεση η ανάγκη να τονωθεί το ενδιαφέρον, όσο το δυνατόν περισσότερων, για τα κοινά. Είναι επιτακτική η ανάγκη να ενισχυθεί η αλληλεγγύη και το ενδιαφέρον για τον συνάθρωπό μας. Είναι ανάγκη να μεγαλώσει η ομοψυχία μας.

Είναι ανάγκη ο ενθουσιασμός και η αγωνιστικότητα των πολλών, όλων μας, αν είναι δυνατόν, να κορυφωθεί. Είναι, πώς να το κάνουμε,, αναγκαία η συμβολή όλων μας για την διεκδίκηση της επιβίωσης μας. Ελπίδα επιτυχίας, των στόχων μας, είναι η συσπειρώση όλων. Δύναμη επιτυχίας και εξασφάλιση της επιβίωσης, είναι η αποφασιστικότητα των πολλών, η συμμετοχή της γιγάντιας αριθμητικής δύναμής μας, το δίκαιο του αγώνα μας.

Τούτη την ώρα, η αδιαφορία δεν συγχωρείται, η μοιρολατρία, έστω και των ολίγων, είναι όχι μόνο αναστατωτικός παράγοντας, αλλά άκρως αδικαιολόγητη.

Η ήτταπάθεια, είναι χωρίς ίχνος δικαιολογίας. Ο εφησυχασμός, χωρίς άλλο, γίνεται τροφή της εξαθλίωσης. Ένας μόνο είναι ο δρόμος, αν όχι της επιτυχίας, τουλάχιστον της ελπίδας για σωτηρία, να είμαστε όχι μόνο ενωμένοι, αλλά και αποφασισμένοι, χωρίς προαπαιτούμενα και ιδεολογικές αγκυλώσεις.

Τώρα ήρθε η ώρα της έγερσης. Ήρθε η ώρα της απάρνησης πλέον της απατηλής και εξωραϊσμένης ζωής όλων μα, της αναθεώρησης, της με άδικο και απατηλό τρόπο κατανομής του εισοδήματος των Ελλήνων. Ήρθε η ώρα έκφρασης της αλληλεγγύης έναντι αλλήλων. Δεν πρόκειται να πάμε πουθενά, χωρίς συνοχή και αλληλεγγύη. Χωρίς αυτά, δυστυχώς είμαστε καταδικασμένοι σε άπτερο θάνατο.

Ζούμε σήμερα τις τραγικές συνέπειες της δημοκρατίας του ελληνικού κράτους μετά την Ελληνική Επανάσταση. Η διεθνής χρηματοπιστωτική κρίση του 2007-8 υπήρξε μόνο αφορμή της ελληνικής πτώχευσης. Τα αίτια της όμως είναι βαθύτερα. Η οικονομική κρίση υπήρξε αποτέλεσμα της επί σχεδόν τέσσερις δεκαετίες κρίσεως της πολιτικής και της κοινωνίας, κρίσεως που εδράζεται στην κατάρρευση της παιδείας, των θεσμών και των αξιών.

Η μυωτική συμπεριφορά και η απληστία πολιτικών, συνδικαλιστών τραπεζών και ιδιωτών υπήρχαν οι βάσεις της οικονομικής κατάρρευσης της χώρας μας, ενώ η απιωρησία και οι ανάγκες διατήρησης του φαύλου πελατεια-



κού κράτους εμποδίζουν τη λήψη των μέτρων εκείνων που θα οδηγούσαν στην έξοδο από την κρίση.

«Το πρώτιστον των παρ' ημίν αγαθών», η Παιδεία, πάσχει, και ίσως είναι η κυριότερη αιτία της βαθειάς κρίσεως και σήψεως της κοινωνίας. Οι νέες γενιές για δεκαετίες γαλούχθηκαν με το δυτικό παιδευτικό μοντέλο, στηριγμένο στη λογοκρατία, τον υλισμό και τον ατομισμό. Τους προσφέρθηκε παιδεία χωρισμένη από την ελληνορθόδοξη παράδοση και αγωγή. Αποτέλεσμα ο θρίαμβος των παθών, ο μηδενισμός, η απαξίωση κάθε αξίας και η παντελής απουσία ήθους.

Η έξοδος από την κρίση είναι εφικτή, και μάλιστα ταχύτερα των προσδοκιών μας, εάν εξασφαλίσουμε έντιμους ηγέτες, εθνική ομοψυχία, σχέδιο εθνικής στρατηγικής, επιστροφή στις αξίες που λοιδορήσαμε (φιλοπατρία, εργατικότητα, τιμιότητα). Απελευθέρωση της δημιουργικότητας και επινοητικότητας του Έλληνα, κοινωνική δραστηριοποίηση των ανθρώπων της Εκκλησίας, της Παιδείας και του πνεύματος.

Ειδικώς στον τομέα της Παιδείας, χρειαζόμαστε παιδεία όπως μας την παρέδωσαν οι πατέρες μας, με σταθερό ελληνοχριστιανικό προσανατολισμό, που να άγει την ψυχή, να μορφώνει και να ελευθερώνει. Η ευθύνη του δασκάλου ως προς τούτο είναι τεράστια. Καλείται αυτός να ξανακεντρίσει την όρεξη για παιδεία και μάθηση στα απογοητευμένα σημερινά παιδιά, κάνοντας την εκπαίδευτική διαδικασία ελκυστική, «ψυχής πανήγυρι». Το καλούν οι καιροί, ο παιδαγωγός να αποβεί μεταλαμπαδευτής αξιών πολιτισμού και ανθρωπισμού στους νέους σήμερα.

Οι Έλληνες διαθέτουμε δύο θησαυρούφυλάκια, που αποτελούν πηγές αναγέννησης και ανάπλασης εθνικής και παγκόσμιας: την ορθοδοξία και τον κλασικό ελληνισμό. Καλούμαστε στο να ανακαλύψουμε εκ νέου τους θησαυρούς που κρύβουν οι δύο αυτοί ταμιευτήρες και να εγκύψουμε στη μελέτη και προσοικείωσή τους. Αυτοί εξάλλου διαμόρφωσαν

την όλη ιστορική μας πορεία και μεγαλουργία ανά τους αιώνες.

Άραγε στ' αλήθεια, Έλληνας γεννιέσαι ή γίνεσαι; Μπορεί και πρέπει να είναι αποδεκτό ότι Έλληνας είναι όποιος ζει στην Ελλάδα και τηρεί τους νόμους του Κράτους, αλλά κακά τα ψέματα, δεν είσαι Έλληνας όταν δεν έχεις στο DNA σου το «φιλότιμο», την «ανδρεία» και την «αλληλεγγύη» και όταν αυτά τα χαρίσματα-αξιώματα, δεν τα βιώνεις καθημερινά.

Δεν είναι αληθές ότι η Ελλάδα, δήθεν, δίδαξε και διδάσκει Πολιτισμό, Δημοκρατία και Επιστήμες, αυτό το έκαναν και το κάνουν αδιάλειπτα οι Έλληνες.

Για το λόγο αυτό, απανταχού της Γης, οι Έλληνες προκόβουν και μόνο στην Ελλάδα η προκοπή είναι το ζητούμενο, αφού εδώ ο τόπος έχει μολυνθεί από τις παντοειδείς Ηγεσίες και Εξουσίες (Πολιτική, Θρησκευτική, Επιστημονική)

Ας μην αντιδράσει κανείς από υπέρμετρο εγωισμό. Σε όλα τα πανεπιστήμια του κόσμου διδάσκουν Έλληνες καθηγητές. Κανένα ωστόσο Ελληνικό Πανεπιστήμιο δεν είναι μέσα στα 150 καλύτερα πανεπιστήμια του κόσμου. Αυτό δεν μας λέει τίποτα;

Είμαστε η μόνη χώρα, στην οποία ανεχόμαστε, ή επιπρέπουμε, τα Πανεπιστήμια μας να καταλαμβάνονται από κουκουλοφόρους, λαθρομετανάστες και λαθρέμπτορους, πλην όμως το Ελληνικό λαός χωρίς να ερωτηθεί και παρά τη θέλησή του πληρώνει όχι μόνο τη «δωρεάν παιδεία» των φοιτητών, Ελλήνων και ξένων, αλλά και τους βανδαλισμούς των «αθλίων» του υποτιθέμενου «ασύλου».

Πολλοί πιθούσαν την Ελλάδα και ζήλευαν τους Έλληνες. Δεν είναι λίγοι εκείνοι που θαύμαζαν τους Έλληνες για τα χαρίσματά των και ήθελαν να είναι ή και να μοιάζουν στους Έλληνες. Είχαν και έχουν αρετές και χαρίσματα ανεκτίμητα οι Έλληνες.

Έλληνας, λοιπόν, γεννιέσαι! Φθάσαμε, αν φθάσαμε στον πάτο!

Φθάσαμε σε αυτή την τραγική κατάσταση, γιατί ανεχήκαμε την διάλυση της Ελληνικής Παιδείας, γιατί ακρωτηριάσαμε τη γλώσσα μας, γιατί απαρνηθήκαμε την ιστορία μας, γιατί αρνηθήκαμε τις αξίες της φυλής μας, γιατί χάσαμε και χαλάσαμε την παράδοση, γιατί απομακρυνθήκαμε από τον Θεό και λιγοστέψαμε απερίγραπτα την πίστη μας, γιατί επιπρέψαμε να μας κυβερνήσουν άνθρωποι που ποδοπάτησαν την Εθνική μας υπερηφάνεια και μας κόντυναν την Εθνική μας αξιοπρέπεια.

Πρέπει να αναγεννηθούμε. Πρέπει να σταθούμε και πάλι στα πόδια μας.

Μας έχει ανάγκη ο τόπος, το θέλει η ιστορία.

Εις πείσμα λοιπόν των εταίρων μας και των φίλων μας στην Ευρώπη και τον Κόσμο, ας ζητήσουμε από τον Θεό, το δικό μας Θεό, να μας δώσει τη δύναμη να επιβιώσουμε και διδαχθέντες από την ιστορία την απώτερη και πρόσφατη να αποτινάξουμε για μια ακόμη φορά το ζυγό της ντροπής. Δεν μας αξίζει.

Ως επίλογος να μείνουμε πιστοί στην εθνική μας κληρονομιά και στις διαχρονικές αξίες του ελληνισμού και του χριστιανισμού. Καιρός όλες οι υγείες δυνάμεις του τόπου μας να διακηρύξουν προς πάσα κατεύθυνση και εις πείσμα κάθε ψευδοπροδευτισμού, ότι η προσπάθεια όσων επιχειρούν να κατεδαφίσουν το οικοδόμημα των πνευματικών, θητικών, εθνικών και πολιτιστικών αξιών, με τις οποίες μεγαλούργησε το Έθνος μας, θα πέσει στο κενό. Δεν πρέπει να λησμονούμε πως «η παιδεία αποτελεί βασική αποστολή του κράτους και έχει σκοπό την θητική, πνευματική, επαγγελματική και φυσική αγωγή των Ελλήνων, την ανάπτυξη της εθνικής και θρησκευτικής συνείδησης και την διάπλασή τους σε ελεύθερους και υπεύθυνους πολίτες» (άρθρο 16 §2 του Συντάγματος). Η Ελλάδα κοιτίδα του πολιτισμού, μόρφωνε πρωταρχότητες και όχι ηλεκτρονικούς εγκεφάλους. Και σήμερα στην Ε.Ε θα σταθούμε δυνατοί διατηρώντας την εθνική και πνευματική μας κληρονομιά.



# ΣΥΝΘΗΚΗ ΤΩΝ ΣΕΒΡΩΝ

## ΤΟ ΚΥΚΝΕΙΟ ΑΣΜΑ ΤΟΥ ΜΙΚΡΑΣΙΑΤΙΚΟΥ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ



**του Χρήστου Γιανταμίδη**  
Απόστρατος Αξιωματικού  
του Πολεμικού Ναυτικού

Κι είπα στο χάρο «Πάρε με που μέφερες μεσόστρατα,  
να τελειώθει η θυσία εις της πατρίδας το βωμό». Και με χαμόγελο ωμό: «Όχι μου είπε «ακόμα το έργο σου  
δεν τέλειωσες, εις το πρώτο σκαλοπάτι ανέβηκες του  
Γολγοθά, στου χάρου το κρεβάτι οι τυχεροί θα κοιμηθούν,  
οι μάρτυρες θα σταυρωθούν».

Γ.Σ. Φραγκούδης



ται ή μήπως ήταν η απαρχή των δεινών που υπέστη στη συνέχεια ο Μικρασιατικός ελληνισμός;

Η Συνθήκη αυτή που όλοι τότε υπερηφανεύονταν, που έπλεαν σε πελάγη ευτυχίας, μας παρείχε εγγυήσεις για οικονομική και στρατιωτική βοήθεια από τις συμμαχικές δυνάμεις που εκπόνησαν την Συνθήκη; Η ήταν μια χάρτινη συμφωνία, με χάρτινα πόδια που στην προσπάθειά της να διασχίσει το Αιγαίο, βράχηκε από τα κύματα και διαλύθηκε; Η ήταν μια συμφωνία συμφερόντων των Μεγάλων Δυνάμεων, που η κάθε μια απέβλεπε μέσω της συνθήκης αυτής την διεκπεραίωση και υλοποίηση των δικών της συμφερόντων; Γιατί πριν καλά – καλά στεγνώσει η μελάνη, την επομένη της υπογραφής έσπευσαν να συναντήσουν τον Κεμάλ για σύναψη άλλων συμφωνιών. Φυσικά ο Κεμάλ που δεν υπέγραψε την συνθήκη, δεν θα παραχωρούσε τίποτα με το αζημίωτο.

Εδώ θα πρέπει να τονισθεί ότι ο Γενικός Πρόξενος των Η.Π.Α. στην Σμύρνη GEORGE HORTON δεν ή-

ταν αισιόδοξος για την έκβαση της Ελληνικής επιχείρησης στην Σμύρνη και σε τηλεγράφημά του στο STATE DEPARTMENT προβλέπει ότι «Η ελληνική απόβαση στην Σμύρνη θα εξελιχθεί σε δεύτερη εκστρατεία κατά των Συρακουσών».

Γεννάται το ερώτημα αν ήταν σε θέση η τότε Ελλάδα των περίπου 5 εκ. κατοίκων, με τόσα σωρευμένα προβλήματα, όπως, μακροχρόνιους πολέμους (από το 1912) με κακή οικονομική κατάσταση, με κουρασμένο στράτευμα λόγω των μακροχρόνιων πολέμων και χωρίς συμφιλιωμένη λαϊκή και πολιτική κατάσταση, να επεκταθεί στα εδάφη της Μ. Ασίας, να νικήσει και να διατηρήσει εις το διηνεκές τα εδάφη που προβλέπονταν από την Συνθήκη. Ή μήπως ήταν μια συνθήκη εξωπραγματική για τις ελληνικές δυνατότητες της εποχής εκείνης; Ήταν βέβαιο ότι χωρίς την βοήθεια των συμμάχων εκ των προτέρων ήταν καταδικαζόμενη να αποτύχει. Αντιθέτως, η βοήθεια ήρθε, αλλά για τον Κεμάλ, που έπαιξε τον κύριο ρόλο στα δρώμενα της Τουρκίας, ενώ η στάση των συμμάχων έναντι της Ελλάδος, και με πρόσχημα την επτάνοδο του Βασιλέως Κωνσταντίνου ήταν τελείως αρνητική, όσον αφορά την Συνθήκη που προσυπέγραψαν οι Μεγάλες Δυνάμεις. Μόνο η Αγγλία με τον πρωθυπουργό της Λόιντ Τζόρτζ την υποστήριζε και αυτή μόνο στα λόγια, χωρίς καμία ουσιαστική στρατιωτική ή οικονομική βοήθεια, λόγω των δικών της και μόνο συμφερόντων, λόγω των δακρύων του διαβόλου, όπως ακριβώς περιγράφει σε συνέτευξή του στην εφημερίδα Ελευθεροτυπία τον Ιανουάριο 2006 για τον έλεγχο του πετρελαίου από τις Μεγάλες Δυνάμεις ο γερμανός δημοσιογράφος Λουτζ Κλέβεμαν: «...σχεδόν πάντοτε τα θύματα για την απόκτησή του θα είναι αθώοι πολίτες οι οποίοι γνωρίζουν καλύτερα από όλους γιατί το πετρέλαιο έχει ονομαστεί "τα δάκρυα του διαβόλου».

Ο Μικρασιατικός ελληνισμός ένιωσε βαθιά στο κορμί του την φλόγα των δακρύων του διαβόλου, καθόσον ποτάμια αίματος χύθηκαν τον καυτόν εκείνον Αύγουστο-Σεπτέμβριο του 1922.

Ας δούμε τώρα συνοπτικά πως ξεκίνησε η ελληνική αποβατική δύναμη για την Σμύρνη, τον Μάιο του 1919, που η κίνηση αυτή άνοιξε τον ασκό του Αιόλου για τον Ελληνισμό της Μ. Ασίας-Ανατολικής Θράκης-Πόντου.

... Στις 23 Απριλίου 1919 ο Ε. Βενιζέλος ειδοποιήθηκε τηλεφωνικά από τον Λόιντ Τζόρτζ για να συναντηθούν. Συναντήθηκαν στο Quai d' Orsay (Μέγαρο Γαλλικού Υπουργείου Εξωτερικών). Χωρίς χρονοτρίβή ο Αγγλος Πρωθυπουργός ρώτησε τον Έλληνα Πρωθυπουργό «έχετε διαθέσιμο στρατό;». Η απάντηση του Ε. Βενιζέλου ήταν «έχουμε, αλλά περί τίνος πρόκειται?». Τότε ο Βρετανός Πρωθυπουργός του ανακοίνωσε την απόφαση το μελών του συμβουλίου να καταλάβει η Ελλάδα την Σμύρνη. Η εν λόγω απόφαση, υπογράφτηκε την 10-8-1920 από τα μέλη του Συμβουλίου, αλλά ουδέποτε επικυρώθηκε από τα Κοινοβούλια τους. Άρα η Συνθήκη των Σεβρών ήταν Α.Κ. Υ.Ρ.Η, σύμφωνα και με τον καθηγητή Λ. Χρήστου.

Ο Μάϊκ Σμίθ στο βιβλίο του γράφει «Με τόσο πρόχειρο τρόπο ελήφθη η μοιραία απόφαση... Η απόφαση να στείλουν τους Έλληνες στην Μ. Ασία ελήφθη ξαφνικά, πρόχειρα και με μεγάλη μυστικότητα από τους τρείς μεγάλους, με την ενθάρρυνση του Βενιζέλου αλλά με την δική τους πρωτοβουλία, χωρίς να αναλογιστούν τις συνέπειες...».

Ο Σπύρος Μαρκεζίνης αναφέρει: «Ούτε επί Βενιζέλου, ούτε επί Κωνσταντίνου έγινε ποτέ ψύχραιμη και αντικειμενική εκτίμηση της όλης διεθνούς κατάστασης, ως διεμορφώθη αύτη μετά το 1918. Και ο ένας και ο άλλος συνέγχεαν την πολιτική του Λόιντ Τζόρτζ με εκείνη της Αγγλίας, και το χειρότερο, τις διαθέσιες εκείνου με τις πραγματικές τους δυνατότητες. Αυτό θα είναι το μέγα ατύχημα που ουδέποτε εννόησαν οι Έλληνες».

Ο Τσώρτσιλ, Υπουργός των Στρατιωτικών την περίοδο 1919-1922 είχε διαφορετικές σκέψεις-απόψεις για την αγγλοελληνική προσέγγιση στο Μικρασιατικό. Θεωρούσε την πολιτική του Πρωθυπουργού της Αγγλίας Λόιντ Τζώρτζ επικίνδυνη.

Ο GEORGE HORTON, για την ελληνική απόβαση γράφει «Η ελληνική απόβαση, με τις συνθήκες που πραγματοποιήθηκε, αποτελεί το μεγάλο λάθος του Βενιζέλου. Παρ' όλο που, χωρίς αμφιβολία, ήταν οι εκ-



πρόσωποι όλων των συμμαχικών κρατών που του ζήτησαν να πάει στην Σμύρνη, δεν θα έπρεπε να το πράξει χωρίς την υπογραφή της συνθήκης με γραπτή συμφωνία για την βοήθεια που αναλάμβαναν την υποχρέωση να του παράσχουν....».

Ο Στρατηγός την νίκης του Α' Παγκοσμίου Πολέμου, Γάλλος στρατάρχης Φος είχε ρητά προειδοποίησε τον Ελ. Βενιζέλο ότι: «Για να συντριβή η στρατιωτική δύναμη της Τουρκίας, θα χρειαστεί να καταληφθεί όλη η χώρα. Αυτό απαιτεί 27 μεραρχίες ή 450000 άνδρες. Έχετε τόσες δυνάμεις;»..... Ας αναρωτηθούμε αν η Ελλάδα της εποχής εκείνης ήταν δυνατόν να συγκέντρωνε ένα τόσο μεγάλο αριθμό στρατού μόνο για την Μ.Ασία αφήνοντας τα βόρεια σύνορά της αφύλακτα. Επί πλέον δεν υπήρχε λαϊκή στήριξη/συμφιλίωση από τον ελληνικό λαό, για να εμπλακεί σε ένα ατέρμων πόλεμο.

Παρακάτω παρατίθεται απόσπασμα του Συνδέσμου Εθνικής Σωτηρίας, αναφορικά με τις εθνικές απώλειες από το 1912 μέχρι την 1η Νοεμβρίου 1920 και από την 1η Νοεμβρίου 1920 μέχρι της 11ης Σεπτεμβρίου 1922.

#### ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΣΩΤΗΡΙΑΣ ΑΙΑΠΩΛΕΙΑΙ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΟΥ ΜΑΣ

Εκ των μέχρι τούδε συγκεντρωθεισών εις τας αρμοδίας υπηρεσίας πληροφοριών προκύπτει ότι ο Εθνικός στρατός μαχόμενος νικηφόρως από το 1912 μέχρι της 1ης Νοεμβρίου 1920 έσχε 41491 νεκρούς και τραυματίας. Οι νεκροί ανέρχονται εις 6 445.

Δια των θυσιών τούτων απτηλευθερώθησαν η Ήπειρος, η Μακεδονία, η Κρήτη, αι νήσοι του Αιγαίου, η Θράκη και η Ιωνία.

Τουναντίον από της 1ης Νοεμβρίου 1920 μέχρι της 11ης Σεπτεμβρίου 1922, ήτοι μέχρι της Επαναστάσεως ο Εθνικός Στρατός έσχεν 97 675 νεκρούς, τραυματίες και αιχμαλώτους.

#### Οι νεκροί ανέρχονται εις 7 860.

Εκ των αιχμαλώτων υπολογιζομένων εις 54 000 περίπου είναι βέβαιον ότι το ήμισυ τουλάχιστον θα έχη σφαγή ή εξοντωθή δια της πείνης υπό των Τούρκων ως βεβαιούσιν οι εν σπαρακτική καταστάσει αφικνούμενοι αιχμάλωτοι.

Αι φοβεράι απώλειαι αύται υπήρξαν τελείως περιττά. Όχι μόνον δεν ημένησαν τα Εθνικά εδάφη, όχι μόνον δεν εκρατήσαμεν όσα είχομεν, αλλά και εχάσαμε την Ιωνίαν, την Αν.Θράκην, την Β. Ήπειρον και τα Δωδεκάνησα.

Αι τρομεράι αύται απώλειαι αποδεικνύουν πόσον ολίγον εσεβάσθη το καταλυθέν καθεστώς το τίμιον αίμα του Ελληνικού λαού.

Εν Αθήναις τη 15η Απριλίου 1923.

Ο Βασίλης Ι. Τζανάκαρης στο ιστορικό του βιβλίο "Δακρυσμένη Μικρασία" σελίδα 736 γράφει για την Μικρασιατική καταστροφή «Υστερα σχεδόν από 2800 χρόνια ο Ελληνισμός αποχωρεί βαριά τραυματισμένος από την πέρα του Αιγαίου πελάγους χώρα, την «καθ' ημάς Ανατολή» αφήνοντας πίσω του 2 400 ελληνικές πόλεις και χωριά, χάνοντας 302.000.000 χρυσές λύρες, θρηνώντας 1.250.000 νεκρούς, μετρώντας

καιρία να πάρει την ρεβάνς της ήπτας της χώρας του στους Βαλκανικούς πολέμους.

Για τον Μουσταφά Κεμάλ, η συνθήκη αυτή ήταν η απαρχή της πραγματοποίησης των πόθων του και της ηρωποίησής του από τον τουρκικό λαό και από Μουσταφά Κεμάλ να γίνει Μουσταφά Κεμάλ Ατατούρκ, (πατέρας των Τούρκων).

Κατά συνέπεια, αυτό που οι Έλληνες βίωσαν ως εθνική καταστροφή, για τους Τούρκους ήταν η δημιουργία του δικού τους εθνικού ομοιογενούς κράτους.

Το 1921-1923 αντί να εορτάζαμε έναν αιώνα ελευθερίας από την έναρξη της επανάστασης του 1821 με τον πλέον πανηγυρικό τρόπο, αντ' αυτού θρηνήσαμε χαμένες πατρίδες, απόρροια της Συνθήκης των Σεβρών που αποτέλεσε το κύκνειο άσμα για τον Ελληνισμό της Μ.Ασίας-Αν.Θράκης-Πόντου.

#### ΣΥΝΘΗΚΗ ΤΗΣ ΛΩΖΑΝΗΣ ΤΟΥ 1923

Στην συνέχεια της συνθήκης των Σεβρών του 1920, απόρροια της οποίας ήταν η ολοκληρωτική καταστροφή και ο ξεριζωμός του ελληνισμού της Μ.Ασίας-Ανα.Θράκης-Πόντου και μετά την ταφόπετρα που έθεσε η αναφερόμενη μοιραία συνθήκη στον ελληνισμό της ευρύτερης αναφερόμενης περιοχής, επικολούθησε η συνθήκη της Λωζάνης του 1923 για να επισφραγίσει μια για πάντα την ταφόπετρα που έντεχνα εκπόνησε, σχεδίασε, υλοποίησε και έθεσε η συνθήκη των Σεβρών, με την ανταλλαγή των πληθυσμών, αιχμαλώτων ....κλπ.

#### Η ΑΝΤΑΛΛΑΓΗ ΤΩΝ ΠΛΗΘΥΣΜΩΝ

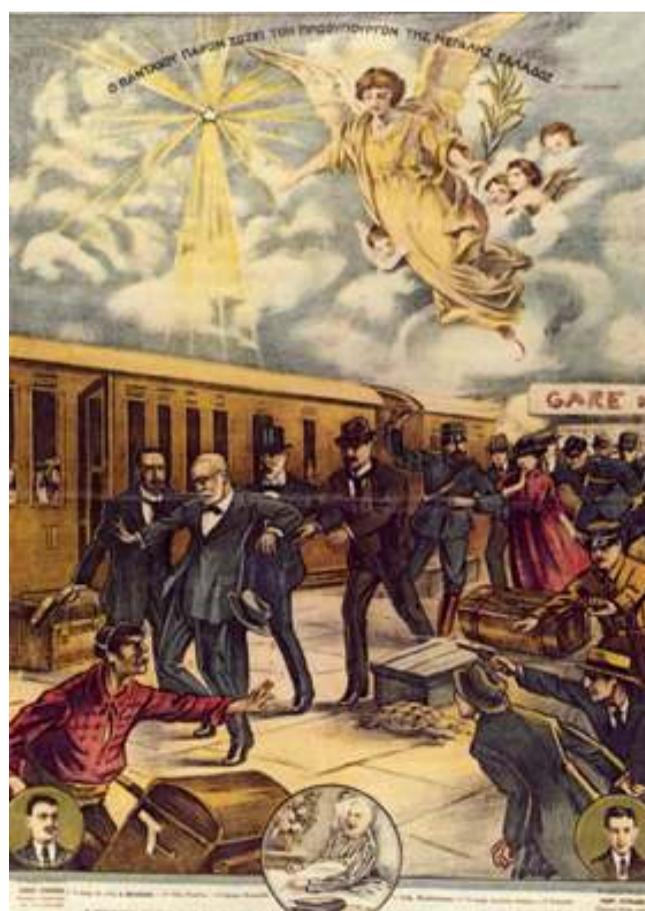
Η μεγαλύτερη στα Ιστορικά χρονικά που γράφτηκε ποτέ στην ιστορία της ανθρωπότητας για την αναγκαστική μετακίνηση πληθυσμών τόσο ποσοτικά όσο και ποσοστιαία, ήταν η ανταλλαγή των πληθυσμών των Ελλήνων της Μ. Ασίας - Πόντου - Ανα. Θράκης που αριθμούνται στους 1.450.000 Έλληνες και 512.000 Μουσουλμάνων που μετακινήθηκαν από την Τουρκία και Ελλάδα αντίστοιχα. Η ανταλλαγή των πληθυσμών υπογράφτηκε στις 30 Ιανουαρίου 1923 στην Λωζάνη. Η ανταλλαγή έγινε μόνο με κριτήριο το θρήσκευμα, που αυτό σημαίνει ότι, χιλιάδες Έλληνες (απροσδιορίστου αριθμού) μεταφέρθηκαν στην Τουρκία και χιλιάδες Έλληνες έμειναν στην Τουρκία λόγω του εξισλαμισμού τους.

Λόγω των μακροχρόνιων πολέμων, η οικονομία της φτωχής τότε Ελλάδας ήταν σε δεινή θέση και απροετοίμαστη να δεχθεί ένα τόσο μεγάλο όγκο προσφύγων, να τους στεγάσει και να τους δώσει τροφή. Έτσι, οι Έλληνες της ευρύτερης περιοχής της Μ.Ασίας, ως πρόσφυγες πλέον, υπέστησαν μια δεύτερη Οδύσσεια, αλλά αυτήν την φορά στην Ελλάδα όπου δεν κινδύνευε πλέον η ζωή τους. Ήταν ελεύθεροι να ζήσουν, να δημιουργήσουν, να χαρούν την ζωή τους χωρίς φόβο. Και πράγματι με την εργατικότητά τους, όπου εγκαταστάθηκαν, γρήγορα ρίζωσαν καλλιεργώντας τα εδάφη που τους παραχωρήθηκαν από το Ελληνικό κράτος, προόδευσαν σε όλους τους τομείς, όπως, στην γεωργία, στη κτηνοτροφία, στο εμπόριο, στα γράμματα, στον αθλητισμό, στο δημόσιο, στον ιδιωτικό τομέα, γενικότερα με τον ερχομό τους βοήθησαν στην κατακόρυφη αύξηση της Ελληνικής οικονομίας αλλά και του πληθυσμού της χώρας. Ιδιαίτερα της Βορείου Ελλάδος όπου με την εγκατάστασή τους στις ακρητικές αυτές περιοχές οι πληθυσμιακοί συσχετισμοί μεταξύ των άλλων εθνοτήτων έκλιναν κατά πολύ υπέρ των Ελλήνων. Αποτέρευτας, έτσι, εις το διηνεκές κάθε εδαφική διεκδίκηση από τα όμορα κράτη.

ΟΥΔΕΝ ΚΑΚΟΝ ΑΜΙΓΕΣ ΚΑΛΟΥ!!!

#### ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- α. Η Μάστιγα της Ασίας του GEORGE HORTON
- β. Η δίκη των έξη του Γιάννη Καψή
- γ. Δακρυσμένη Μικρά Ασία 1919-1922 του B. Tζανάκαρη
- δ. Σμύρνη, Μικρασία, η ακμή, η εκστρατεία ,η καταστροφή (Ελευθεροτυπία)
- ε. Οθωμανική Αυτοκρατορία 1300-1923, CAROLINE FINKEL
- σ. Οι Έλληνες του Πόντου του Βλάσση Αγγελίδη





ιατρική επιτροπή λίγο πριν από την εκκίνηση του μαραθώνιου, για ιατρική εξέταση, οι ιατροί του ανακοίνωσαν ότι: «Δεν μπορείς να τρέξεις».

«Έρχομαι από πολύ μακριά, από την Ελλάδα, γιατί δεν μπορώ να τρέξω;»

«Θα πεθάνεις στον αγώνα από εξάντληση, είσαι τόσο αδύναμος. Δεν θα τα καταφέρεις.»

«Αναλαμβάνω εγώ την ευθύνη για ότι προκύψει στην ζωή μου. Εγώ ήρθα να τρέξω, και θα τρέξω, και αν είναι να πεθάνω, ας πεθάνω. Φέρτε μου το χαρτί να το υπογράψω.»

Η αόρατη αυτή δύναμη δεν σταμάτησε να τον βοηθά προς την νίκη και την δόξα.

Έτσι, μεταξύ των άλλων μεγάλων πρωταθλητών στον μαραθώνιο της Βοστώνης, όπως το φαβορί του αγώνα Άγγελου Κένεθ Μπέιλι και του νικητή της προηγούμενης χρονιάς Αμερικανού Τζόνι Κέλι, ήταν και ο αδύναμος κατά την γνωμάτευση της ιατρικής επιτροπής Έλληνας.

Η εκκίνηση του αγώνα δόθηκε στις 20 Απριλίου του 1946.

Ο Στέλιος Κυριακίδης, ο μεγάλος αυτός άνθρω-

χαμογελώντας, στράφηκε προς τον Στέλιο λέγοντάς του: «Εσύ, παιδί μου είσαι άξιος συγχαρητηρίων. Για πες μου τι θέλεις να κάνω για σένα; Θες ρούχα, τρόφιμα να δυναμώσεις; Χρήματα, ότι θέλεις από μένα.»

Τότε η πανταχού παρούσα αόρατη εκείνη δύναμη, τον φώτισε, για να απαντήσει με ανιδιοτέλεια και αγάπη για τον λιμοκτονούντα ελληνικό λαό: «Σας ευχαριστώ πρόεδρε. Δεν θέλω τίποτα για μένα. Το μόνο που ζητώ κύριε Τρούμαν, είναι να στείλετε ρούχα και τρόφιμα στα επτά εκατομμύρια Έλληνες που λιμοκτονούν. Αυτό ζητάω. Να βοηθήσετε τον λαό μου που υποφέρει.»

Έτσι, με τα απλά, αλλά με νόημα λόγια του Στέλιου, συγκινήθηκε όλος ο λαός των ΗΠΑ, ο οποίος στην συνέχεια προσέφερε ως δωρεά βοήθεια, όπως, τόνους από τρόφιμα και ρουχισμό καθώς και οικονομική βοήθεια σε εκατοντάδες χιλιάδες δολάρια.

Η ανθρώπινη αυτή πράξη του Στέλιου από την Πάφο, το διαμάντι αυτό της Κύπρου, όχι μόνο συγκίνησε τον αμερικανικό λαό όπως προαναφέρθηκε, αλλά ακόμη περισσότερο συγκίνησε τον ελληνικό λαό, που αυθόρυμητα έδειξε την μεγάλη αγάπη και ευγνωμοσύ-

## «Δεν θέλω τίποτα για μένα, μόνο για τους Έλληνες που λιμοκτονούν»

Πριν ένα αιώνα, στις 4 Μαΐου του 1910, ένα ελληνόπουλο γεννήθηκε στην κατεχόμενη σήμερα από τους Τούρκους Πάφο. Του άρεσε ο αθλητισμός και από πολύ μικρή ηλικία, άρχισε να τρέχει, να ασχολείται με τον αθλητισμό. Πολύ γρήγορα ο προικισμένος αυτός αθλητής αναδείχθηκε πρωταθλητής μεσαίων-μεγάλων αποστάσεων στην Λεμεσό αλλά και στην Ελλάδα. Το 1934 έρχεται στην Αθήνα και σε διάστημα δύο ετών γίνεται μέλος της εθνικής ομάδας. Έλαβε μέρος στους Ολυμπιακούς αγώνες από το 1936-1948.

Παρά τις δύσκολες καταστάσεις που πέρασε με την οικογένειά του στην Αθήνα ως υπάλληλος της ΔΕΗ, τα δύσκολα εκείνα χρόνια του 1940-1944, λόγω και της γερμανικής κατοχής, ο Στέλιος δεν σταμάτησε την μεγάλη αγάπη του για τον αθλητισμό.

Το 1946 αποφάσισε να συμμετάσχει στον διεθνή μαραθώνιο της Βοστώνης. Άλλα στα πέτρινα εκείνα χρόνια, που να βρεθούν χρήματα για ένα τόσο μεγάλο ταξίδι. Αποφάσισε να πουλήσει μέρος των επίπλων του σπιτιού του, πήρε και κάποια λεφτά από την δουλειά του, κάτι από εδώ, κάτι από εκεί, μπόρεσε να συγκεντρώσει χρήματα για την αγορά μόνο ενός αεροπορικού εισιτηρίου χωρίς επιστροφή. Τόση μεγάλη ήταν η επιθυμία του να συμμετάσχει στον φημισμένο μαραθώνιο της Βοστώνης.

Λες και μια αόρατη δύναμη, τον έσπρωχνε προς την Αμερική, για να ακολουθήσει στην συνέχεια η μεγάλη από την Αμερική βοήθεια που σκέπτασε τον ελληνικό ουρανό. Πως αλλιώς μπορεί να εξηγηθεί, αν σκεφτούμε ότι ένας φτωχός Έλληνας από την Κύπρο τόλμησε να λάβει μέρος στον δύσκολο μαραθώνιο της Βοστώνης, μόνος του, με δική του πρωτοβουλία, χωρίς καμία υποστήριξη από κάποιο αθλητικό φορέα ή από κάποια κρατική βοήθεια, αποφάσισε να πετάξει με τα δικά του φτερά προς την δόξα της νίκης, με όραμα την Ελλάδα και μόνο την Ελλάδα όπως φάνηκε στην συνέχεια.

Ο Μεγάλος αυτός Τραντέλληνας (Μεγάλος Έλληνας, στην αρχαίουσα απτική-ποντιακή διάλεκτο), η αδάμαστη αυτή ελληνική ψυχή από την Πάφο, όταν παρουσιάστηκε στην



πιο, η ηρωική αυτή μορφή του κυπριακού αθλητισμού, όχι μόνο κέρδισε, αλλά πέτυχε και πανευρωπαϊκό ρεκόρ, με χρόνο 2 ώρες 29' 27.09''. Η απρόσμενη αυτή νίκη του Στέλιου, έκανε τους θεατές να μην πιστεύουν στα μάτια τους, όταν ο κοκαλιάρης αυτός Έλληνας τερμάτισε πρώτος, προκαλώντας τον θαυμασμό όλης της Αμερικής.

Στην συνέχεια ο πρώτος και ο δεύτερος του μαραθώνιο αγώνα, Στέλιος Κυριακίδης και Τζόνι Κέλι, αντίστοιχα, κλήθηκαν στον Λευκό Οίκο. Ο πρόεδρος των ΗΠΑ αφού τους υποδέχτηκε, απευθύνθηκε στον Αμερικανό Τζόνι Κέλι: «καλά πως έχασες από αυτόν τον κοκαλιάρη και αδύναμο Έλληνα». «Μόνο εγώ έχασα; Κανένας δεν μπόρεσε να τον κερδίσει. Εγώ έτρεχα για τον εαυτόν μου, ενώ αυτός για ένα ολόκληρο λαό, για μια ιδεολογία.»

Τότε ο πρόεδρος των ΗΠΑ,

νη του για ότι έκανε στην Αμερική γι' αυτούς, με το να συγκεντρωθούν πάνω από ένα εκατομμύριο λαού στην Αθήνα για να τον υποδεχθεί κατά την άφιξή του στις 23 Μαΐου 1946.

Τέτοιους Μεγάλους και ανιδιοτελείς Έλληνες χρειάζεται η Ελλάδα και η Κύπρος για να βγούμε από την δύσκολη οικονομική κατάσταση.

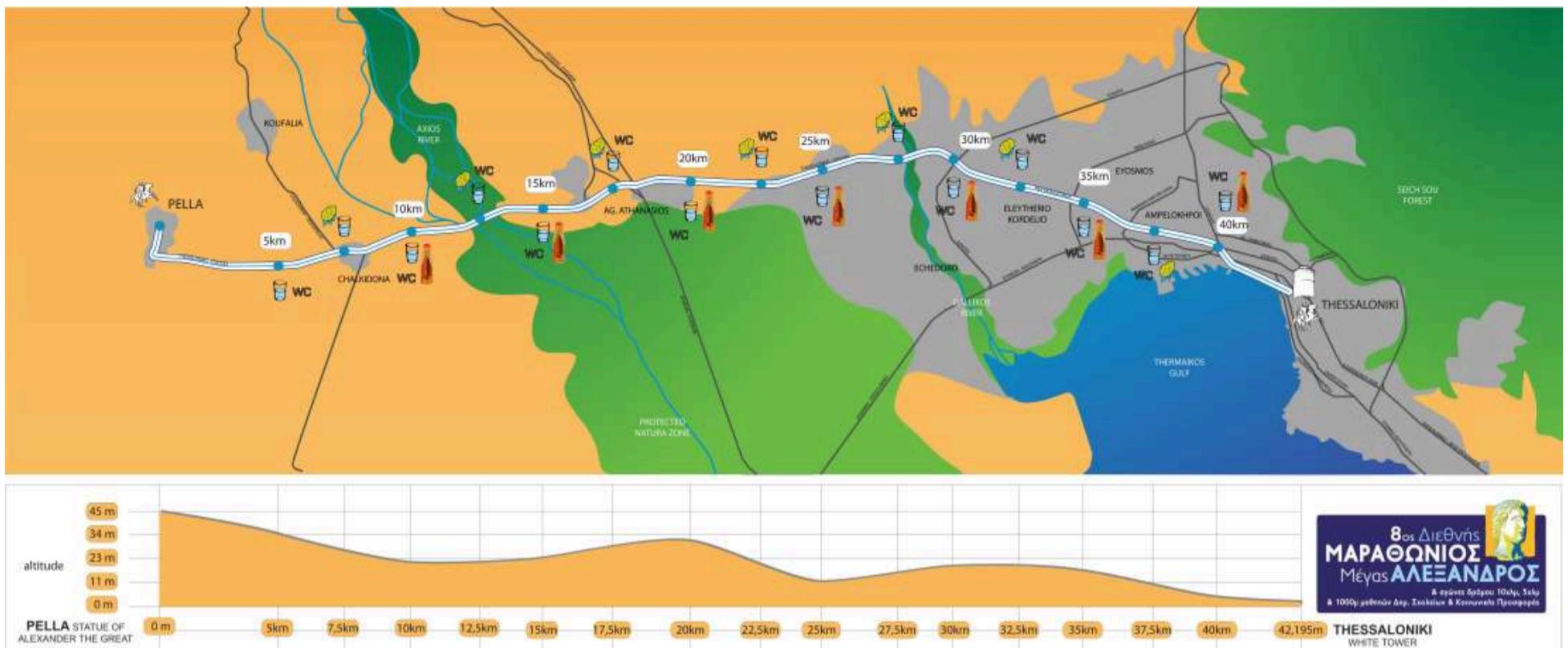
Αλήθεια, πόσοι από μας γνώριζαν την ιστορία του, την μεγάλη έμμεση βοήθεια που προσέφερε στον ελληνικό λαό; Τον τιμήσαμε, τον τιμούμε όπως πρέπει; Έχει στηθεί άγαλμα προς τιμή του; Ενώ στις ΗΠΑ, έχουν γραφεί βιβλία για την νίκη και τον χαρακτήρα του, έχει στηθεί και άγαλμά του στην Βοστώνη.

Πριν 67 χρόνια ένας Έλληνας από την Κύπρο, με τον τρόπο του βοήθησε επτά εκατομμύρια λιμοκτονούντες Έλληνες. Σήμερα η Ελλάδα των έντεκα εκατομμυρίων, δεν θα ήταν λογικό και ανθρώπινο να το ανταποδώσει στην χώρα του, που διέρχεται δύσκολες οικονομικές καταστάσεις; εις μνήμη του μεγάλου αυτού αθλητή που μόνος του, με την ψυχική του δύναμη, με την ανιδιοτέλεια του και την μεγάλη αγάπη για την πατρίδα του, προσέφερε τόση μεγάλη βοήθεια στον ελληνικό λαό, που δεν υπάρχει προηγούμενο.

Αντ/ρχος(ε)ε.α. Χ.Γιανταμίδης Π.Ν.



Το μνημείο προς τιμήν του στην Βοστώνη



# ΜΑΡΑΘΩΝΙΟΣ ΜΕΓΑΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ

**1.111 μαραθωνοδρόμοι ολοκλήρωσαν τον επίπονο αγώνα των 42,195 χιλιομέτρων**

Ο χωριανός και μέλος του Συλλόγου μας Δημήτρης Γρηγοριάδης τερμάτισε με χρόνο 3:36:53 και κατέλαβε την 239η θέση

Με μεγάλη επιτυχία ολοκληρώθηκε την Κυριακή 21 Απριλίου ο 8ος ΜΑΡΑΘΩΝΙΟΣ ΜΕΓΑΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ. Από την Πέλλα, γενέτειρα του Μεγάλου Αλεξάνδρου και πρωτεύουσα της Αρχαίας Μακεδονίας και συγκεκριμένα από το άγαλμα του Μεγάλου Αλεξάνδρου, δίδεται η εκκίνηση του αγώνα. Ο τερματισμός βρίσκεται στο Λευκό Πύργο στην παραλία της Θεσσαλονίκης.

Ο 8ος ΜΑΡΑΘΩΝΙΟΣ ΜΕΓΑΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ έσπασε όλα τα ρεκόρ συμμετοχών. 1.111 μαραθωνοδρόμοι ολοκλήρωσαν τον επίπονο αγώνα των 42,195 χιλιομέτρων, 1.943 το δεκάρι, και άλλοι 3.347 το πεντάρι. Στο 5αρι υπήρξε μάλιστα ένα αξιοσημείωτο και πρωτοφανές για την Ελλάδα φαινόμενο, καθώς οι γυναίκες ξεπέρασαν σε συμμετοχές τους άνδρες 1.639 έναντι 1.608. Ένα ακόμη πολύ ελπιδοφόρο μήνυμα της μεγάλης προόδου που παρουσιάζει το δρομικό κίνημα στη χώρα μας. Επίσης πάρα πολλά παιδιά έτρεξαν στον μικρό αγώνα που έγινε για αυτά στη παραλία της Θεσσαλονίκης.

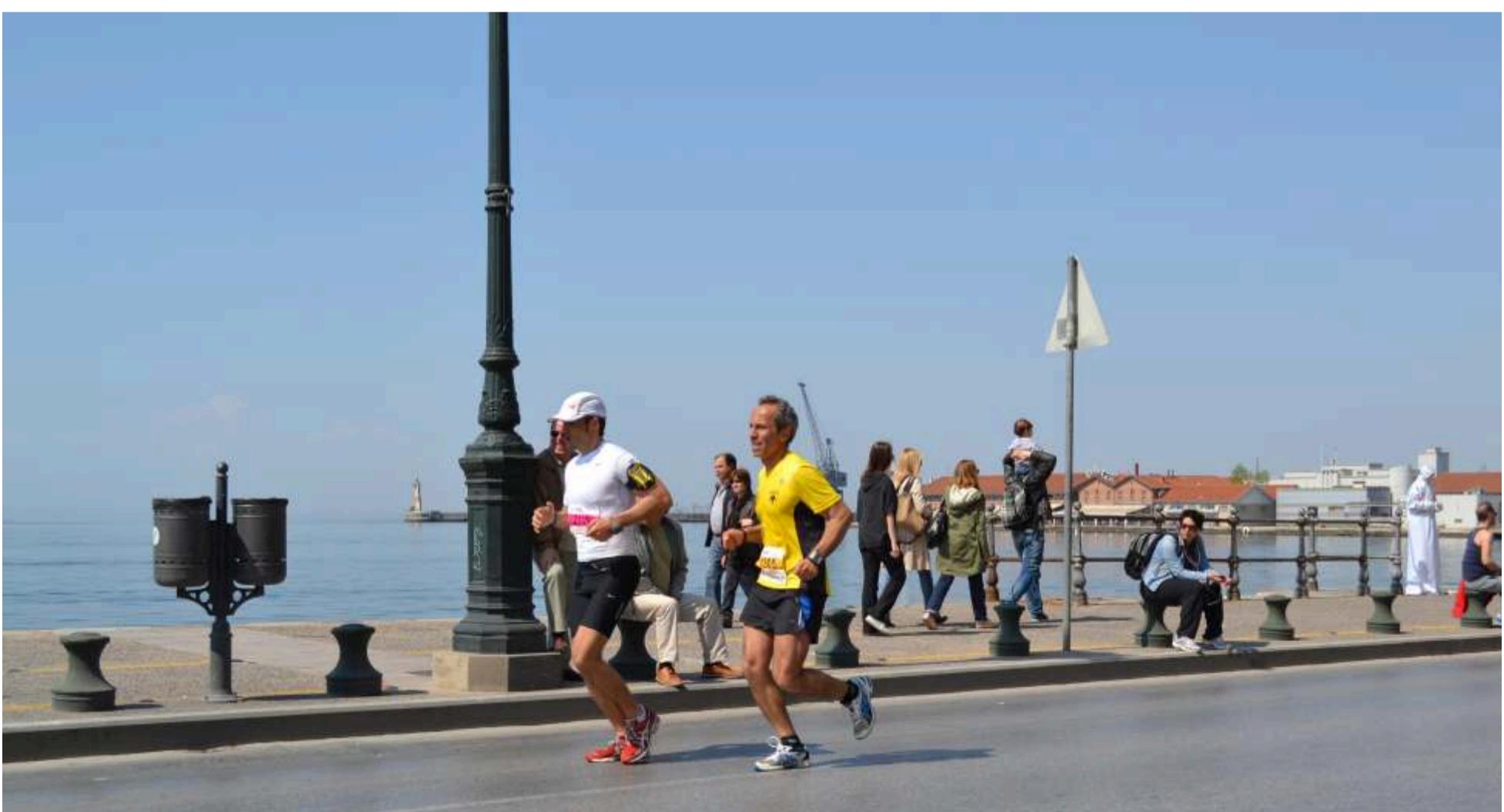
Το δικό τους μήνυμα κατά της τρομοκρατίας που έφτασε να εκμεταλλεύεται και να χρησιμοποιεί ακόμη και αθλητικές διοργανώσεις μαζικής συμμετοχής ερασιτεχνών αθλητών (βομβιστική επίθεση στον τερματισμό του Μαραθωνίου Βοστόνης τη περασμένη βδομάδα, με 3 νεκρούς και πάρα πολλούς τραυματίες), έδωσαν οι περισσότεροι δρομείς, τρέχοντας με το αυτοκόλλητο

"Why?" και τα μαύρα βραχιόλια με αναγραφόμενο το "Thessaloniki to Boston" που μοιράστηκαν στους συμμετέχοντες σε όλους τους αγώνες.

Ο αγώνας άρχισε πολύ νωρίς, στις 8.00, αλλά πολύ γρήγορα ο ήλιος έκανε αισθητή τη παρουσία του. Πολλοί θεατές, από δρόμους, σπίτια, μέχρι και μπαλκόνια εμψύχωναν τους δρομείς στο μήκος της διαδρομής, ανάμεσά τους και όλοι οι εθελοντές, ακόμη και πολλοί αστυνομικοί και η τροχαία ενθάρρυναν τους δρομείς που περνούσαν. Οι εθελοντές ήταν η ψυχή του αγώνα, και χάρη σ'αυτούς και στο κουράγιο τους όλα κύλησαν στην εντέλεια. Πολύ ωραία η κίνηση από ποντιακά συγκροτήματα που σε πολλά σημεία της διαδρομής με τις παραδοσιακές στολές τους έπαιζαν ποντιακή και βυζαντινή μουσική.

Αιθίοπες ήταν οι δύο πρώτοι νικητές του αγώνα. Τρίτος τερμάτισε ο Αντώνης Παπαδημητρίου με 2:27:10.

Μεταξύ των 1.111 μαραθωνοδρόμων που ολοκλήρωσαν την προσπάθεια τους ήταν και ο χωριανός και μέλος του Συλλόγου μας Δημήτρης Γρηγοριάδης ο οποίος με χρόνο 3:36:53 κατέλαβε την 239η θέση. Αυτός ήταν ο 5ος επιπτυχής τερματισμός σε μαραθώνιο δρόμο. Επόμενος στόχος του είναι ο 31ος Κλασσικός Μαραθώνιος Αθηνών ο οποίος θα πραγματοποιηθεί στις 10 Νοεμβρίου 2013.



# ΕΜΕΙΣ ΚΑΙ ΟΙ ΑΠΕΝΑΝΤΙ

## ΄Ημαρτον Παναΐα, ΄Ημαρτον Παναΐα



Του Τερζίδη Αριστείδη  
«Δίκαιος»

Έχουν γραφτεί πάρα πολλά για την Γενοκτονία των Ποντίων και τους κρυφοχριστιανούς Έλληνες του Πόντου. Υπάρχουν σίγουρα πολλοί στην γείτονα χώρα που δεν τολμούν να εκδηλωθούν, να δείξουν την θρησκευτική πίστη τους. Γιατί το Μουσουλμανικό κράτος δεν το επιτρέπει, γιατί θέλει στην Τουρκία μόνον Τούρκους. Το 1856 με Σουλτανικό φιρμάνι το Χάτι Χουμαγιούν, είπαν στον λαό τους όποιος ήθελε να φανερωθεί και να δηλώσει διαφορετική πίστη ήταν ελεύθερος. Ξεθάρεψαν χιλιάδες κρυφοί και φανερώθηκαν. Οι Αρχές έτριβαν τα μάτια τους με την αποκάλυψη των κρυφών που είχαν και κρατικές θέσεις. Φυσικά ταλαιπωρήθηκαν και μετάνιωσαν όσοι αποκαλύφθηκαν. Από το βιβλίο του Γιώργου Ανδρεάδη « Η ΚΛΩΣΤΟΙ » 1993. Από τότε οι κρυφοί κλείστηκαν στον εαυτό τους και στα υπόγεια τους, περιμένοντας την μοίρα τους. Κάποτε όταν θα γίνει Δημοκρατία στην χώρα τους θα λυτρωθούν. Και από εμάς του Έλληνες Χριστιανούς που επισκεπτόμαστε τον Πόντο κάνουμε λάθος στο να επιμένουμε ν' ανακαλύψουμε τους κρυφούς. Γιατί τους βάζουμε σε κίνδυνο αν τους αποκαλύψουμε. Γινόμαστε αιτία να ταλαιπωρηθούν και θα πέσουν σε δυσμένεια. Αυτή είναι η γνώμη η δική μου και όταν επισκέφθηκα τον Πόντο δεν είχα την απαίτηση να μου αποκαλυφθούν γνωρίζοντας τις συνέπειες. Το 2012 περνώντας από την Καβάλα συνάντησα έναν φίλο και άκουσα μια ενδιαφέρουσα ιστορία ομολογία, που με εντυπωσίασε. Ο Σάββας Σ. επισκέφθηκε το 2004 τον Δυτικό Πόντο από όπου είχαν έρθει οι παππούδες του πρόσφυγες. Αφού έψαξε και βρήκε το χωριό όπου ζούσαν έκανε ένα προσκύνημα και έζησε διάφορα συναισθήματα που τον επιτρέασαν έντονα. Γύρισε στην πόλη όπου ήταν το ξενοδοχείο όπου έμενε. Εκείνο τον καιρό έγιναν κάποια μαχαιρώματα από φανατικούς Ισλαμιστές σε ξένους ιερείς καθολικούς. Ο νεαρός Σάββας ήταν επηρεασμένος από αυτό το γεγονός, είχε έναν φόβο μέσα του, ενώ περπατούσε μέσα στο άγνωστο πλήθος και από περιέργεια προσπαθούσε ν' ανακαλύψει στα πρόσωπά τους κάτι, άραγε ποιος είναι ο κρυφός. Είχε και τον φόβο μήπως του συμβεί κάτι και αναρωτιόταν.

-Αν πάθω κάτι εδώ που ήρθα ποιος θα με βρει; Αχ



Μάννα ντο δουλεία είχα αδά.

Σταυροκοπήθηκε στην μέση του δρόμου λέγοντας.

΄Ημαρτον Παναΐα, ήμαρτον Παναΐα. Και το επανέλαβε κάμποσες φορές. Όσο πήγαινε έβλεπε μια γυναικούλα να τον ακολουθεί, και να τον κοιτάζει με ενδιαφέρον προπάντων όταν έκανε τον σταυρό του. Κάποια στιγμή τον πλησίασε και του μίλησε ποντιακά.

-Εσύ γιαβρούμ είσαι ρουμ, Γιουνάν;

Ο Σάββας ξαφνιάστηκε και την απάντησε στα ποντιακά ότι ήταν επισκέπτης από την Ελλάδα και πως οι παππούδες του ήταν από εδώ. Της είπε και τ' όνομα του χωριού.

Η Γυναίκα τον είπε συγκινημένη:

-Έλα μετ' εμένα να ελέπεις την οτάμ, να ελέπεις κατ.

Την υποσχέθηκε πως αύριο θα έρθει γιατί πέρασε η ώρα και έπρεπε να πάει στο ξενοδοχείο. Έφυγε και το βράδυ στο κρεβάτι δεν τον έπιανε ύπνος. Τι να ήθελε εκείνη η γυναίκα και τι θα τον έδειχνε; Το μεσημέρι της άλλης ημέρας πήγε σε εκείνη την γειτονιά από ενδιαφέρον και από περιέργεια να βρει την γυναίκα που του μίλησε. Πάλι άρχισε να κάνει τον Σταυρό του με την ίδια φράση.

΄Ημαρτον Παναΐα, ήμαρτον Παναΐα. Από ένα στενό σοκάκι βγήκε η ίδια γυναίκα, τον πλησίασε και τον αγκάλιασε κλαίγοντας.

-Έλα Γιαβρούμ μετ' εμένα. Τον έπιασε από το χέρι και βάδισε μαζί της, με μεγαλύτερο φόβο τώρα αναλογιζόμενος την εξέλιξη για το άγνωστο που θα έβλεπε.

Τον έκανε εντύπωση το γλυκό και κλαμένο πρόσωπό της. Έφτασαν σε ένα χαμηλό παλιό σπίτι και με προσοχή τον παρακάλεσε να μπει. Ήταν φτωχικό αλλά καθαρό. Τον έβαλε να καθίσει και τον πρόσφερε ένα ποτήρι τού που συνθίζετε στην Τουρκία. Τον παρακάλεσε να μην φοβάται λέγοντας.

-Αφού είσαι Γιουνάν Χριστιανός θα ελέπεις ντο έχουμε απές συν ψύν, κρυφά, γιατί φοβούμεστε. Ο νόμος κι αφήν να πιστεύουμε φανερά. Είμεστε κρυφοί. Σηκώθηκε τον έπιασε πάλι από το χέρι και τον κατέβασε στο υπόγειο του σπιτιού. Εκεί άνοιξε ακόμη μία πόρτα κρυφή και μπήκαν σ' έναν άλλο χώρο, που έλαμπε από καθαριότητα και έκαιγε μια καντήλα. Στο μισοσκόταδο κατάλαβε πως είναι μέσα σε εκκλησία. Παντού εικόνες παλιές και άμφια ιερέων. Ο Σάββας έμεινε κατάπληκτος γι' αυτό που αντίκριζε. Έκανε τον σταυρό του και φίλησε τις εικόνες με σεβασμό. Έβλεπε συγκινημένος την κρυφοχριστιανή που τον κοιτούσε με αγάπη και δακρυσμένα μάτια. Απίστευτο, να έχεις ακούσει τέτοιες ιστορίες αλλά να βλέπεις ζωντανά έναν μικρό χριστιανικό Ναό! Πόσο αλήθεια μπορούσε να κινδυνεύσει εκείνη η γυναίκα, γιατί δεν γνώριζε ποιος ήταν αυτός ο Έλληνας τουρίστας επισκέπτης. Τον έβαλε μέσα στο σπίτι της και στο σφραγισμένο μυστικό της. Ο Σάββας την αγκάλιασε, της φίλησε το χέρι, για την εμπιστοσύνη που τον έδειξε, και έφυγε πλημμυρισμένος από πολλά συναισθήματα. Η αλήθεια κρυμμένη σ' ένα υπόγειο ποιος ξέρει από πότε! Πριν από πόσα χρόνια ανάβει η καντήλα σ' εκείνο το σπίτι, να περιμένουν, να ελπίζουν, το φως την ελεύθερη σκέψη και πίστη. Εμείς που το μάθαμε να μείνουμε σιωπηλοί. Μόνο προσευχή μπορούμε να κάνουμε για τους κρυφούς να έρθει η λύτρωση. Εγώ το άκουσα από τον νεαρό Σάββα, χωρίς ν' αναφέρω, πόλη, χωριό, όνομα, σεβόμενος την αποκάλυψη της γυναίκας εκείνης. Ποιος ξέρει τι κληρονομία κουβαλάει στο σπίτι της, περιμένοντας και ελπίζοντας καρτερικά. Και δεν είναι η μοναδική, το ξέρουμε είναι πολλοί. Κλείνω με την δική μου ευχή και την δική σας αγαπητοί αναγνώστες. Αντί το «΄Ημαρτον Παναΐα» του Σάββα, το «Βοήθα Παναΐα» τους αλλύτρων κακότυχους χριστιανούς. Να σκεφτούμε νοερά ένα νέο Χάτι Χουμαγιούν όχι από Σουλτανικό αλλά από κρατική απόφαση, απαλλαγμένο από φανατισμό και αντιπαλότητα θρησκευτική. Πόση χαρά θα δώσει. Να ανοίξουν τα κλειστά παράθυρα και υπόγεια. Να βγει ο καθένας ελεύθερα στο φως, στην Δημοκρατία, την ελευθερία, που την δικαιούνται όλοι οι άνθρωποι. Να γίνει ΑΝΑΣΤΑΣΗ!!!



# «ΚΑΤΑΝΤΗΣΑΜΕ ΕΛΛΗΝΕΣ...»

Του Γεωργίου Καζά, τ. Γυμνασιάρχη

Μέσα στην απόλυτη ιδεολογική, ηθική σύγχυση, αλλά και την απελπιστική αβεβαιότητα που διέρχεται η πατρίδα μας, η φράση ενός συμπολίτου μας, σε σχετική ερώτηση δημοσιογράφου, «γεννήθηκα Έλληνας, μεγάλωσα Έλληνας και κατάντησα Έλληνας...», με έβαλε σε πολλές σκέψεις, σε μεγάλο προβληματισμό και με γέμισε ανησυχία για το παρόν, αλλά και το μέλλον αυτού του τόπου, της «πάλαι ποτέ» ένδοξης, υπερήφανης και αξιοπρεπούς πατρίδας μας.

«...Καταντήσαμε Έλληνες!...». Γίναμε ρεζίλι δηλαδή διεθνώς, περίγελως των Ευρωπαίων συνεταίρων μας. «...Καταντήσαμε Έλληνες!», βαρύς και ανησυχητικός ο λόγος αυτός. Γιατί άραγε καταντήσαμε Έλληνες; Ποιο είναι το κατάντημά μας: Ποιος ή ποιοι μας καταντήσανε έτοι;

Κατάντημα σημαίνει ξεπεσμό, ευτελισμό, περιθωριοποίηση στη διεθνή κοινωνία, απώλεια της ελπίδος για ανόρθωση, αδιαφορία για ζωή, για αγώνα, έλλειψη θάρρους και θέλησης για ανάκαμψη και έξοδο από την κρίση και τη μιζέρια.

Όταν κάποιος σοβαρός και εχέφρων άνθρωπος καλοσκεφθεί τη σημερινή πλήρη ιστοπεδωτική διάθεση, την έλλειψη προοπτικής και ελπίδος για πρόοδο, εξέλιξη και δημιουργία καταλαμβάνεται από παράπονο και οργή.

Παράπονο, γιατί μας στερούν την αισιοδοξία και τη χαρά της ζωής. Μας τρομάζει το αύριο. Μας ανατρέπουν τον ελπιδοφόρο οικογενειακό προγραμματισμό. Βυθίζουν τους νέους μας, τα παιδιά μας στην αβεβαιότητα και τους στερούν τα όνειρα για τη ζωή τους, το πέταγμα στον απεριόριστο ορίζοντα των οραματισμών τους.

Οργή δε γιατί φερθήκαμε κι εμείς με σύνεση και σοβαρότητα, στην επιλογή αυτών που επαγγελματικά και εργολαβικά έχουν αναλάβει την διακυβέρνηση της φιλιτάτης και ηλιοχαρούς πατρίδος μας. Τώρα πλέον και ο πιο δύσπιστος και φανατικά κομματικά εξαρτημένος κατάλαβε ότι όλοι αυτοί που μας κυβερνούν, όλων των αποχρώσεων και αλληλοκαταλαμβανόντων τους κυβερνητικούς θώκους, είναι της ίδιας «Σχολής». Χρησιμοποιούν την ίδια διάλεκτο, την ίδια ξύλινη γλώσσα, μετέρχονται τα ίδια μέσα, αποσκοπούν στο συμφέρον των ίδιων και της εκάστοτε πταρέας τους. Κερδοσκοπούν στις πλάτες των πολιτών, εξαπατώντας τους με ψεύτικες και κίβδηλες υποσχέσεις. Αν κάποιος έχει τη μαζοχιστική διάθεση και τους παρακολουθήσει σε συζητήσεις και αντιπαραθέσεις μεταξύ τους, είτε στα τηλεοπτικά παράθυρα ή και στο Κοινοβούλιο, σίγουρα θα ξεσπάσει σε γέλια ή μάλλον σε κλάματα.

Απλό παράδειγμα: η παρουσία τους μετά τις πρόσφατες αυτοδιοικητικές εκλογές. Όλοι ήσαν νικητές, όλοι κράτησαν ή αύξησαν τα ποσοστά τους... Αυτό τους ενδιέφερε και όχι ότι ο λαός και ιδιαίτερα οι νέοι τους γύρισαν την πλάτη με αποστροφή, με το 70% αποχή και τα άκυρα ψηφοδέλτια. Η χρεωκοπία και απαξίωση του πολιτικού μας συστήματος σ' όλο το μεγαλείο της. Είναι ή δεν είναι αυτό κατάντημα...

Αλλά πώς να μην καταντήσουμε Έλληνες, αφού οι εκάστοτε ιθύοντες μετέρχονται τα πάντα για την αποχαύνωση, τον πνευματικό ευνοϊσμό, τον αφελληνισμό, τον εθνικό αποχρωματισμό του ανυπεράσπιστου λαού μας, μπροστά στο ανηλέγεις πλυντήριο εγκεφάλων και συνειδήσεων από τα θλιβερά, ως επί το πλείστον, μέσα ενημέρωσης.

Μια με τη διαστρέβλωση και κακοποίηση της γλώσσας μας, του μοναδικού αυτού ιδιώματος έκφρασης και περιεχομένου στον παγκόσμιο πολιτισμό, μία με την πλαστογράφηση και παραχάραξη της ενδόξου εθνικής μας ιστορίας, μία με την επίθεση κατά της ορθοδόξου πίστεώς μας και της θρησκευτικής αγωγής στα σχολεία μας, μια με την απαξίωση της εθνικής μας παιδείας με τις αλλεπάλληλες και πρόχειρες παρεμβάσεις στο παιδευτικό μας σύστημα, μια με την προσβολή και προσπάθεια καταργήσεως των εθνικών και θρησκευτικών συμβόλων και τόσων άλλων ανοήτων και ανιστόρητων νεωτερισμών και αλλαγών. Με όλα αυτά δεν απεργάζονται την αλλοίωση και την κάμψη των εθνικών και ηθικών αντιστάσεων του λαού μας, ώστε όλοι ευκολότερα να μπούμε στο μίξερ της παγκοσμίου πολτοποίησης;

Δεν είναι κατάντημα για ένα κράτος, που θέλει να λέγεται ευνομούμενο και δημοκρατικό, να μην μπορεί να φυλάει τα σύνορά του; Που είναι οι άλλοτε ηρωικοί φρουροί των συνόρων μας, οι ακρίτες μας, οι στρατιωτικές δυνάμεις προκαλύψεως; Οι Εθνικές Θερμοπύλες δεν φυλάσσονται πλέον;

Αποτέλεσμα της διάλυσης των δυνάμεων φρούρησης είναι το γεγονός να γεμίσει η Ελλάδα με ανεξέγεγκτους αλλοδαπούς «οικονομικούς μετανάστες» επί το ηπιότερον, πάσης φύσεως και προελεύσεως. Αν τολμήσεις να πεις κάτι για τους δυστυχείς αυτούς εισβολείς θα εισπρά-

ξεις τη ρετσινιά του ρατσιστή. Εκείνο το πολυδιαφημισμένο και πολλά υποσχόμενο σώμα των συνοριοφύλακων τι έγινε; Ποια η προσφορά τους; Πολλοί συνοριοφύλακες ευρίσκονται στην Αθήνα και σε άλλα αστικά κέντρα. Εκεί έχουν μεταφερθεί τα σύνορά μας;

Από τη μία μεριά η λεγόμενη οικονομική κρίση, που πρωτί-

στως είναι ηθική και πνευματική και από την άλλη όλες οι παραπάνω διαπιστώσεις έχουν δημιουργήσει στο λαό μας βαθιά απογοήτευση και απελπισία, ιδιαίτερα στη νέα γενιά. Όλοι πλέον αισθάνονται έντονα το κατάντημα και διερωτώνται: που τελικά θα πάει αυτή η κατάσταση; Θα υπάρξει λύση και έξοδος ή θα γίνει το μεγάλο κοινωνικό μπαμ, με ό,τι αυτό συνεπάγεται; Άσυνέλθουν λοιπόν οι υπαίτιοι του εθνικού καταντήματος και όλοι όσοι έχουν περισσότερη ή λιγότερη ευθύνη γιατί οι καιροί πλέον «ου μενετοί».

Επιμέλεια  
Ανδρέας Ταταρίδης



## ΟΦΙΤΙΚΟ ΠΑΡΑΜΥΘΙ

Συλλογή R.M. DAWKINS

Έναν καιρό 'ς σο σουλτάνο εμπροστά έστεκε ένας δούλος. Ατός πολλά χρόνα εδούλεψε τό σουλτάνο καί υστέρ' εγέρασε. Έναν ημέρα είπε 'ς σό σουλτάνο «εγώ απώρα εγέρασα, παρακαλώ νά δίς με ένα εύκολο δουλεία». Ο σουλτάνο; πάλ' είπεν άτονα «πτοίο δουλεία αγαπάς; ειπέ με». Ατός είπε «γράψο, δώσ' με ένα διαταγή, όποιος φοβάται τη γυναίκα 'τ' ας δί' με απ' ένα παρά». 'Ο σουλτάνος ετότε εγέλασε και είπεν άτονα «Εγώ απόσο μηνιαίο πληρώνω σε καί 'κι φτάνουνε σε καί εσύ ψηλαφάς νά παίρης απ' ένα παρά όποιος φοβάται τη γυναίκα 'τ'; Πόσα παράδας νά παίρης καί νά φτάνουνε σε;» Εκείνος είπε «(ν)τ' έχασες εσύ; δώσ' με τή διαταγή καί εγώ κερδίζω, ζεμιώνω, τ' εμό δουλεία». Ο σουλτάνος ετότε έγραψε ένα διαταγή και λέει. «όποιος φοβάται τη γυναίκα 'τ' ας δί' ένα παρά εκείνονα, όποιος φέρ' τή διαταγή». Ετότε ατός εχάρε, επήρε τη διαταγή.

Ίσα επήρε γε σό σεχισλάμ' καί λέει άτονα «δώσ' με ένα παρά, καί υπόγραψο αυότο τή διαταγή τού βασιλέα». Ό σεχισλάμης εδέβασε τη διαταγή καί είπε «(Ν)τό εν' ή γυναίκα εμπροστά 'ς σόν άντρα καί νά φούμ' ατενα; Έγώ νέ τή γυναίκα μ' φοούμαι καί νέ ένα παρά δίγω σε». Εκείνος είπε «φοβάσαι!». Ατός λέει «'κί φοβούμαι!». Ατός ετότε είπεν άτονα «κρίσκουμεστε καί αν 'κι φοβάσαι τή γυναίκα σ', ετότε 'κι θέλω τήν παρά σ'». —«Καλό» είπεν εκείνος. Ατός λέει άτονα «απ' εσένα κρυφά ή γυναίκα σ' αν πάει 'ς έτερονα, 'ς εσένα «ντροπή εν' μι;» Ατός λέει «εντροπή έν' σε μένα». Εκείνος πάλ' ερωτά τον «Απ' έσένα κρυφά αν πουλή όλο τ' οσπήτ' σ' εσένα ζεμία έν' μι;» —«Ναι» είπε εκείνος. Ατός πάλ' ερωτά τον «'ς σό στρώμα άντα κοιμάσαι, για νά θέλ' ή γυναίκα σ' τή γούλα σ' επορεί κόφτ' μι;» —«Ναι» είπεν εκείνος. «Ατώρα 'κι φοβάσ' ατενα μι; Αφού έν' ή τιμή σ' καί ή περιουσία σ' καί ή ζωή σ' 'ς σά ≤ έρα 'τ' σ!» —«Φοούμαι» είπεν ο σεχισλάμης. «Έτοτε δίς με τήν παρά καί υπόγραψε τή διαταγή» είπεν ατός. Καί εκείνος εδώκε τήν παρά και υπόγραψε τή διαταγή.

Ατός αέτο' εγύρισε όλο τό κράτος καί επήρε πολλά παράδες. Εφόρωσε μουλάρα καί επήρε 'ς σό παλάτ' του βασιλέα. Ο βασιλέας ερωτά τον «πώς επέρασες; εκέρδισες πολλά παράδες;» Ατός λέει «Ναι, ευχαριστώ (ν)τ' εδώκες με τή διαταγή καί εμάζεψα πολλά παράδας. Νά, τά μουλάρα φορτωμένα έρθανε». Ο βασιλέας ετότε εγέλασε καί είπε «εμένα (ν)τό χάρι έφερες;» Ατός είπε «έφερα σε ένα Γρουζίνικο κορίτσι' πολλά όμορφο, από νά ένη όμο γυναίκα». Ο βασιλέας ετότε είπε «μή φωνάγης, ακούει από ή γυναίκα μ'!». Ετότε λέει ατός «δώσ' με καί εσύ τήν παρά, βασιλέα μ', κατά τή διαταγή σ' γιά νά μή μέν 'ς σόν κόσμο κανείς πού 'κι φοβάται τή γυναίκα 'τ''. Καί ο βασιλέας εδώκε τήν παρά καί είπε «(μ)πράβο, ενίκεσές με μέ τήν τέχνη σ'!».

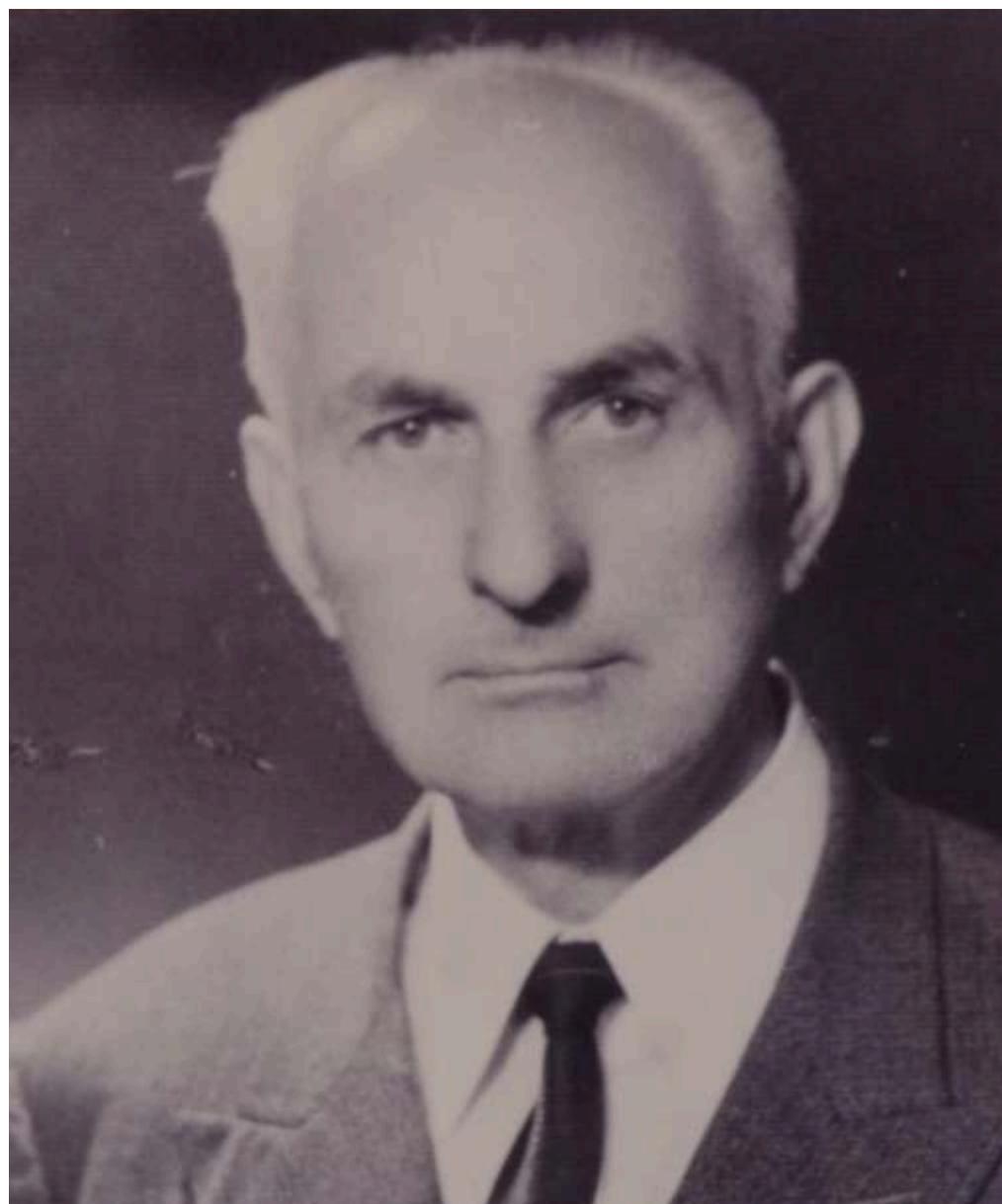
### Επεξηγήσεις

ντ'έχασες = τι σε μέλλει;

σεχισλάμης = ο ανώτατος θρησκευτικός αρχηγός των Τούρκων

ας κρίσκουμεστε = ας κριθώμεν

Γρουζίνικο κορίτσι' = κορίτσι από τη Γεωργία



# Zanetas Leontides

## Ο πρώτος Κοινοτάρχης της Ν. Τραπεζούντας

Τιμήθηκε με τον Αργυρούν Σταυρόν του Ημέτερου Τάγματος του Φοίνικος

Διαβάζοντας· τα τελευταία τεύχη της εφημερίδας που εκδίδει ο σύλλογος μας, μου ήρθε η ιδέα, πως είναι τουλάχιστον άδικο κατά τη γνώμη μου να μην έχει γραφτεί μέχρι σήμερα, μιας και σε τακτά χρονικά διαστήματα διαβάζω αφιερώσεις σε πολλούς πρώην κατοίκους το χωριό μας, αλλά και σε συγγενικά προς τους χωριανούς πρόσωπα έστω με την κοινή καταγωγή από τον Πόντο, ένα μικρό κείμενο - αφιέρωμα στον αείμνηστο παππού μου Λεωνίδα Ζανέτα.

Ανεξάρτητα από τη γνώμη του καθενός γι αυτόν, ως προς τη ζώή του, την καθημερινότητα του, αλλά και την πολιτική του πορείας 22 συναπτά χρόνια πρόεδρος της κοινότητας μας, αυτό που πρέπει όλοι να παραδεχτούν είναι ότι ήταν ένα απ τα πιο άξια παιδιά της γενιάς του και υπήρξε ένας από τους διαμορφωτές της εξέλιξης και της τύχης αυτού του χωριού με τις εν γένει πράξεις και αποφάσεις του.

Παιδί μιας πενταμελούς οικογένειας, τρίτος στη σειρά, γεννήθηκε το 1910 στον Πόντο στο χωρίο Χάλδη (Χάλτ) όπου έμαθε και τι πρώτα του

γράμματα. Βρέθηκε πρόσφυγας στο Παρανέστιο της Δράμας, παντρεύτηκε τη Χαρίκλεια Σπανίδου και έκανε μαζί της έξι παιδιά: Τη Σοφία, την Ευστρατία, την Αντιγόνη, τον Ιωακείμ, την Χρυσή και τη Φωτεινή.

Στα δύσκολα χρόνια της παραμονής του στο Περιβλεπτίν (Καρακιοζ), της Δράμας μεγάλος ο αγώνας του, όπως και των υπόλοιπων χωριανών βέβαια, για την επιβίωση της οικογένειας και την ανάθρεφη των παιδιών. Από αυτά που θυμάμαι στις αφηγήσεις του είναι πως με ένα ποτιστήρι (πολυβάνικο) κουβαλούσε από το ποτάμι νερό για να ποτίσει το καπνό του, τη μόνη πηγή εσόδων της οικογένειας, μιας και μόνο αυτό είχε ως εργαλείο δουλειάς. Πάντα έλεγε: "Δύσκολα, πολύ δύσκολα εκείνα τα χρόνια της φτώχειας"

Στη Νέα Τραπεζούντα εγκαταστάθηκε το έτος 1940 όπου και γεννήθηκαν η Χρυσή και η Φωτεινή. Εδώ ρίζωσε με πολύ κόπο, αγώνα και ίδρωτα.

Πρώτος Πρόεδρος της νεοϊδρυθείσας κοινότητας Νέας Τραπεζούντας από Αγιάννης Όφις, όπως ονομαζόταν μέχρι τότε ο οικισμός μας, και ανήκε στο Δήμο Κατερίνης. Για τη δημιουργία της κοινότητας πάλεψε μαζί με άλλους χωριανούς με όλες του τις δυνάμεις και τα κατάφερε ώστε ο τότε οικισμός να γίνει αυτόνομη κοινότητα, μάλιστα πριν ακόμα από τον οικισμό του Κάτω Αγίου Ιωάννη ο οποίος ως οικισμός υπήρχε στη περιοχή κατά τα λεγόμενα των κατοίκων του, τριακόσια χρόνια πριν.

Μέχρι το 1974 συνεχόμενα υπήρξε πρόεδρος της κοινότητας οπότε και αποφάσισε να αποσυρθεί. Όλα αυτά τα χρόνια το χωριό μας, μέρα με τη μέρα και χρόνο με το χρόνο, πάντα με τις άοκνες προσπάθειές του, πρόδευσε και μεγαλούργησε με τη βοήθεια πάντα άξιων συνεργατών. Πρώτος και καλύτερος πάντα στις δημόσιες σχέσεις με όλες τις αρχές του νομού. Χαρακτηριστικά τα τραπεζώματα στο σπίτι μας, όλων των αξιωματούχων του τόπου Επισκόπου, Βουλευτών, Στρατιωτικών Διοικητών, Νομάρχου, μετά τη λειτουργία του Πλανηγυρισμού της Θεοτόκου στο χωριό μας Πολλοί μάλιστα εξ αυτών ήταν επισκέπτες σε τακτά χρονικά διαστήματα στο σπίτι μας όπου και συζητούσαν για πολλές ώρες.

Για τη μεγάλη του προσφορά τιμήθηκε με τον Αργυρούν Σταυρόν του Ημέτερου Τάγματος του Φοίνικος από τον τότε Βασιλία των Ελλήνων Παύλο Λ.

Μάχιμος, πράσινος, οξυδερκής, δεν άφηνε ποτέ στη ζωή του το θυμό να κυριαρχήσει στις σκέψεις του, γι αυτό και οι αποφάσεις του ήταν πάντα σωστές και μετά από πολύ ώριμη σκέψη. Συνδύαζε το ήρεμο πνεύμα και τη συνέπεια του λόγου.

Δεν ήθελα να αναφερθώ στα δύσκολα χρόνια του εμφυλίου αλλά πρέπει να κάνω ένα μικρό πέρασμα για να αποδείξω τη μεγαλοθυμία του, αν και αυτός ποτέ δε μιλούσε για τα μαύρα εκείνα χρόνια όπως εκείνος τα ονόμαζε. Για να καταλάβει κανείς την ήρεμη ψυχή του, φτάνει να προστρέξει στα χρόνια που αυτός καθόριζε τις τύχες αυτού του χωριού αλλά και των κατοίκων του, από την πλευρά πλέον των νικητών. Απαίτησε και επέβαλε, λήθη και συγχώρεση για πράξεις και παραλήψεις συγχωριανών παρά το γεγονός ότι είχε δύο αδικοχαμένα και σε άγνωστο τόπο θαμμένα αδέρφια. Η μεγαλοψυχία σε όλο της το μεγαλείο.

Ψάλτης όλα τα χρόνια μέχρι το τέλος της ζωής του στην εκκλησία του χωριού μας και μάλιστα αμισθί, κατά τη κοινή αποδοχή όλων με την ήρεμη του μορφή και δια τον ύμνων που έψελνε προς τη Θεοτόκο πολιούχο του χωριού μας, εκκλησιάζονταν όλοι οι χωριανοί με ευλάβεια.

Έφυγε από τη ζώή το 1982 σε ηλικία 72 χρονών, προδομένος από τη καρδιά του. Ήρεμος και νηφάλιος, πάντα προσπαθούσε για το καλό και πιστεύω πως πίσω του άφησε πάρα πολλούς φίλους. Δε γνωρίζω να πω για κανένα εχθρό.

Αυτά τα λίγα είχα να γράψω για τον παππού μου και θα ήθελα να τα δημοσιεύσετε σαν πολιτικό μνημόσυνο στη μνήμη του, στη μνήμη ενός ανθρώπου που διαδραμάτισε πάρα πολύ μεγάλο ρόλο στη πο-

Ο εγγονός του  
Λεωνίδας Ζανέτας

